

RAPORT Z WIZYTACJI (ocena programowa)

dokonanej w dniach 2 – 3 października 2015 r. na kierunku *zarządzanie* prowadzonym na poziomie studiów pierwszego stopnia o profilu praktycznym na Wydziale Administracji i Ekonomii Wyższej Szkoły Ekonomii i Innowacji w Lublinie

przez zespół oceniający Polskiej Komisji Akredytacyjnej w składzie:

przewodniczący: prof. dr hab. Danuta Strahl – członek PKA
członkowie:

- prof. dr hab. Tadeusz Kufel - członek PKA
- dr hab. Wiesław Ciechomski - członek PKA
- mgr Hanna Chrobak-Marszał – ekspert PKA
- mgr Norbert Napieraj - ekspert pracodawca
- Paulina Tarnowska – ekspert – przedstawiciel Parlamentu Studenckiego RP

INFORMACJA O WIZYTACJI I JEJ PRZEBIEGU

Wizytacja na Wydziale Administracji i Ekonomii (do 30 września 2015 r, jako Wydział Ekonomii i Logistyki) Wyższej Szkoły Ekonomii i Innowacji w Lublinie na kierunku *zarządzanie* odbyła się z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej w ramach harmonogramu prac określonych przez Komisję na rok akademicki 2015/2016. Wizytacja tego kierunku studiów odbyła się po raz pierwszy.

Wizytacja została przygotowana i przeprowadzona zgodnie z obowiązującą procedurą oceny Polskiej Komisji Akredytacyjnej. Wizytacja ta została poprzedzona zapoznaniem się Zespołu Oceniającego z raportem samooceny przedłożonym przez Uczelnię. Natomiast raport Zespołu Oceniającego został opracowany na podstawie raportu samooceny, a także dokumentacji przedstawionej w toku wizytacji, hospitacji zajęć dydaktycznych, analizy losowo wybranych prac dyplomowych oraz zaliczeniowych, wizytacji bazy naukowo-dydaktycznej, a także spotkań i rozmów przeprowadzonych z Władzami Uczelni i Wydziału, pracownikami oraz studentami ocenianego kierunku, a także z interesariuszami zewnętrznymi - przedstawicielami pracodawców.

Podstawa prawna oceny została określona w Załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w Załączniku nr 2.

OCENA SPEŁNIENIA KRYTERIÓW OCENY PROGRAMOWEJ DLA KIERUNKÓW STUDIÓW O PROFILU PRAKTYCZNYM

Kryterium oceny	Ocena końcowa spełnienia kryterium				
	wyróżniająco	w pełni	znacząco	częściowo	niedostatecznie
1. Jednostka sformułowała koncepcję kształcenia i realizuje na ocenianym kierunku studiów program kształcenia umożliwiające osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia		X			

2. Liczba i jakość kadry naukowo-dydaktycznej zapewniają realizację programu kształcenia na ocenianym kierunku oraz osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia		X			
3. Współpraca z otoczeniem społecznym, gospodarczym lub kulturalnym w procesie kształcenia		X			
4. Jednostka dysponuje infrastrukturą dydaktyczną umożliwiającą realizację programu kształcenia o profilu praktycznym i osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia		X			
5. Jednostka zapewnia studentom wsparcie w procesie uczenia się i wchodzenia na rynek pracy		X			
6. W jednostce działa skuteczny wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia zorientowany na ocenę realizacji efektów kształcenia i doskonalenia programu kształcenia oraz podniesienie jakości na ocenianym kierunku studiów		X			

1. Jednostka sformułowała koncepcję kształcenia i realizuje na ocenianym kierunku studiów program kształcenia umożliwiający osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia

Uzasadnienie oceny w odniesieniu do kryterium 1 – w pełni – Program studiów dla ocenianego kierunku oraz organizacja i realizacja procesu kształcenia, umożliwiają studentom osiągnięcie wszystkich zakładanych efektów kształcenia oraz uzyskanie kwalifikacji na poziomie studiów I stopnia dla kierunku *zarządzanie* o profilu praktycznym. Program spełnia wymogi określone przepisami prawa oraz sprzyja nabywaniu przez studentów umiejętności praktycznych. Treści kształcenia, metody dydaktyczne i formy zajęć odpowiadają zakresowi odpowiednich dyscyplin naukowych i oczekiwaniom rynku pracy. Analiza przyporządkowania efektów i treści kształcenia wskazuje, że znaczący udział mają dyscypliny: nauki o zarządzaniu, ekonomia, finanse, prawo oraz znikomy psychologia. Posiadana wiedza jest weryfikowana poprzez aktywność na zajęciach, odpowiedzi ustne, kolokwia i egzaminy. Umiejętności oraz kompetencje społeczne są weryfikowane podczas zajęć o charakterze ćwiczeniowym, laboratoryjnym i projektowym. Weryfikowane są starannie efekty kształcenia uzyskiwane na praktykach zawodowych.

Zalecenia w odniesieniu do kryterium 1. Przypisanie efektów kształcenia do dyscyplin wymaga korekty i jej zgłoszenie do systemu POL-on. Program kształcenia wymaga podjęcia działań w celu zwiększenia jego internacjonalizacji. W klasyfikacji zajęć o charakterze praktycznym należy mieć na uwadze ich cel jakim jest nabycie konkretnych umiejętności zawodowych.

1.1 Koncepcja kształcenia na ocenianym kierunku studiów jest zgodna z misją i strategią rozwoju Uczelni, odpowiada celom określonym w strategii jednostki oraz w polityce zapewnienia jakości, a także uwzględnia wzorce i doświadczenia krajowe i międzynarodowe właściwe dla danego zakresu kształcenia. *

Koncepcja kształcenia realizowana na kierunku *zarządzanie* wpisuje się w misję Uczelni, której zasadniczy element został sformułowany jako: *"Twoja wiedza i umiejętności są dla nas*

najważniejsze". Szersze ujęcie misji akcentuje profesjonalizm kadry akademickiej, partnerstwo w relacjach ze studentami, jedność procesu kształcenia z praktyką gospodarczą oraz innowacyjność i przedsiębiorczość. Spotkanie ze studentami, kadrami akademicką i przedstawicielami pracodawców potwierdziło duży udział pracodawców w procesie dydaktycznym, zaangażowanie ich w budowę programu kształcenia, zaangażowanie kadry w realizację misji i strategii Uczelni oraz Wydziału. Studenci zaś potwierdzili bardzo dobre warunki studiowania i partnerskie relacje z władzami Uczelni i Wydziału oraz kadrami akademicką. Zakładana w misji przedsiębiorczość jest realizowana w programie kształcenia kierunku *zarządzanie*, między innymi poprzez organizowane spotkania z ludźmi zawodowego sukcesu, jak i poprzez moduł programu studiów - przedsiębiorczość. Akcentowana w misji dbałość o umiejętności absolwentów Uczelni znajduje podparcie w praktycznym profilu kształcenia i szerokiej i aktywnej współpracy z otoczeniem gospodarczym i społecznym w tym z instytucjami regionalnymi i lokalnymi oraz prestiżowymi przedsiębiorstwami regionu Lublina co w pełni potwierdziło spotkanie zespołu oceniającego z pracodawcami. Koncepcja kształcenia kierunku zarządzanie realizuje określoną przez Uczelnię politykę jakości oraz zakładane cele strategiczne Uczelni i Wydziału w zakresie dydaktyki tworząc warunki do rozwoju naukowego kadry akademickiej, wprowadzając działania wspomagające studentów w wejściu na rynek pracy, umożliwiając studentom udział w międzynarodowych programach mobilności. Koncepcja kształcenia przewiduje nasycenie programu studiów w znaczący udział zajęć o charakterze praktycznym prowadzonym przez kadrami akademicką z doświadczeniem zawodowym jak i przez praktyków posiadających umiejętności zawodowe zgodne z potrzebami prowadzonych zajęć. Koncepcja kształcenia zakłada realizację zajęć w warunkach zbliżonych do środowiska pracy (choć jeszcze w skromnym zakresie) poprzez wykorzystywanie gier strategicznych jak np. *Przedsiębiorstwo symulacyjne* oraz 3 miesięczne praktyki zawodowe z dobrze opracowanym systemem weryfikacyjnym. co wypełnia zakładane cele dydaktyczne Wydziału. Cele strategiczne akcentują dbałość o jakość kształcenia czemu sprzyja funkcjonujący i wdrożony wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia. Koncepcja kształcenia wykorzystuje dotychczasowe wzorce krajowe wyznaczone przez standardy kształcenia oraz tradycje dydaktyczne na kierunku *zarządzanie*.

Ocena spełnienia kryterium 1.1. w pełni

Uzasadnienie oceny: Koncepcja kształcenia wpisuje się poprzez praktyczny profil kształcenia w misję Uczelni oraz cele strategiczne Wydziału akcentujące kreowanie umiejętności absolwentów dostosowanych do oczekiwań rynku pracy, szeroką współpracę z otoczeniem społeczno-gospodarczym. Koncepcja kształcenia zakłada realizację zajęć w warunkach zbliżonych do środowiska pracy (choć jeszcze w skromnym zakresie) poprzez wykorzystywanie gier strategicznych jak np.: *Przedsiębiorstwo symulacyjne* oraz 3 miesięczne praktyki zawodowe z dobrze opracowanym systemem weryfikacyjnym. co wypełnia zakładane cele dydaktyczne Wydziału.

1.2 Plany rozwoju kierunku uwzględniają tendencje zmian dotyczących wymagań związanych z przygotowaniem do działalności zawodowej, właściwej dla ocenianego kierunku, są zorientowane na potrzeby studentów oraz otoczenia społecznego, gospodarczego lub kulturalnego, w tym w szczególności rynku pracy.

Przykładem prowadzenia przez jednostkę analizy rynku pracy jest przeprowadzone „Badanie lokalnego rynku pracy – ankieta dla pracodawców” w trakcie Targów Pracy, kolejno 2014 i 2015r. Jednostka prowadzi analizy rynku pracy, głównie poprzez ścisłą współpracę z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego. Jednostka korzysta w tym zakresie z informacji zwrotnych przekazywanych przez powołany przez władze Uczelni Zespół Ekspertów Społeczno-Gospodarczych, w skład którego wchodzi wysokiego szczebla przedstawiciele znaczących, na lokalnym i ogólnopolskim rynku, podmiotów gospodarczych oraz instytucji publicznych wielu stopni administracji rządowej i samorządowej. Fakt ten został potwierdzony przez przedstawicieli wymienionych instytucji, którzy licznie uczestniczyli w spotkaniu z zespołem wizytującym PKA. Przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego uczestniczą w pracach organów zapewniających wewnętrzną ocenę jakości kształcenia, co znajduje odzwierciedlenie zarówno w dokumentacji jednostki, jak i opiniach samych przedstawicieli. Przekłada się to

bezpośrednio na wdrażanie wniosków z analiz w ramach modelowania programu kształcenia. Informacje niezbędne do analizy rynku pracy przekazują również nauczyciele-praktycy, którzy stanowią ponad 90% kadry jednostki. Jednostka winna rozważyć opracowanie dedykowanego jej potrzebom, spójnego narzędzia analizy rynku i wdrażania wniosków, które pozwoliłoby usystematyzować proces i wymiennie opisać jego przebieg. Jednostka korzysta z narzędzi monitorowania losów absolwentów, używanych przez Uczelniane Biuro Karier. Jednak niski zwrot z przeprowadzanych ankiet uniemożliwia, póki co, realne wdrażanie wniosków w procesie weryfikacji efektów kształcenia. Plany rozwoju kierunku uwzględniają tendencje zmian dotyczących wymagań związanych z przygotowaniem do działalności zawodowej, właściwej dla ocenianego kierunku i są zorientowane na potrzeby studentów oraz otoczenia społeczno-gospodarczego. Należałoby jednak nadal pracować na poprawę skuteczności narzędzi.

Ocena spełnienia kryterium 1.2: w pełni.

Uzasadnienie oceny: Plany rozwoju kierunku uwzględniają tendencje zmian dotyczących wymagań związanych z przygotowaniem do działalności zawodowej, właściwej dla ocenianego kierunku i są zorientowane na potrzeby studentów oraz otoczenia społeczno-gospodarczego.

1.3 Jednostka przyporządkowała oceniany kierunek studiów do obszaru/obszarów kształcenia oraz wskazała dziedzinę/dziedziny nauki oraz dyscyplinę/dyscypliny naukowe, do których odnoszą się efekty kształcenia dla ocenianego kierunku.

Program kształcenia na rok 2015/2016 na kierunku *zarządzanie* zawiera przyporządkowanie tylko do dyscypliny *nauki o zarządzaniu*. Podobnie informacje zawarte w systemie POL-on wskazują na przypisanie do obszaru nauk społecznych, dziedziny nauk ekonomicznych i ze wskazaniem jednej dyscypliny: nauki o zarządzaniu.

Natomiast Uchwała NR 120/2014/2015 Senatu Wyższej Szkoły Ekonomii i Innowacji w Lublinie z dnia 29 czerwca 2015 r. w sprawie: przyporządkowania obszarów, dziedzin i dyscyplin oraz programów studiów dla kierunku studiów *Zarządzanie* I stopnia o profilu praktycznym wskazuje Obszar nauk społecznych;

- Dziedziny i dyscypliny nauki: dziedzina nauk ekonomicznych. dyscyplina naukowa: Nauki o zarządzaniu, Ekonomia. Finanse;
- dziedzina nauk społecznych, dyscyplina naukowa: Nauki o poznaniu i komunikacji społecznej. Pedagogika, Psychologia, Socjologia;
- dziedzina nauk prawnych. dyscyplina naukowa: Prawo.

Powyzsza Uchwała wskazuje aż na 8 dyscyplin. Rejestracja kierunku *Zarządzanie* w systemie POL-on wskazuje, że efekty kształcenia są przyporządkowane tylko do nauk o zarządzaniu (Obszar nauk społecznych/dziedzina nauk ekonomicznych).

Analiza kierunkowych efektów kształcenia pozwala stwierdzić, że tylko jeden efekt wiedzy nawiązuje do dziedziny nauk społecznych z dyscypliny psychologia - K_W05: *Ma podstawową wiedzę o człowieku...* Analiza treści modułów nie wskazuje, aby można przypisać efekty kształcenia do dziedziny nauk społecznych z dyscyplinami naukowymi: Nauki o poznaniu i komunikacji społecznej. Pedagogika, Socjologia. Tylko dwa moduły w programie studiów nawiązują do tych dyscyplin: Moduł humanistyczny I i II (razem 5 ECTS), czyli bardzo znikomy udział. Oznacza to, że udział efektów i treści związanych z dziedziną nauk społecznych jest znikomy, dlatego należy zweryfikować przypisanie kierunku do tej dziedziny. Analiza przyporządkowania efektów i treści kształcenia wskazuje, że znaczący udział mają dyscypliny: nauki o zarządzaniu, ekonomia, finanse, prawo oraz częściowo psychologia.

Ocena spełnienia kryterium 1.3: znacząco.

Uzasadnienie oceny: Przypisanie efektów kształcenia do dyscyplin wymaga korekty i jej zgłoszenie do systemu POL-on.

1.4. Efekty kształcenia zakładane dla ocenianego kierunku studiów są spójne z wybranymi efektami kształcenia dla obszaru/obszarów kształcenia, poziomu i profilu praktycznego, do którego/których kierunek ten został przyporządkowany, określonymi w Krajowych Ramach Kwalifikacji dla

Szkolnictwa Wyższego, sformułowane w sposób zrozumiały i pozwalający na stworzenie systemu ich weryfikacji. W przypadku kierunków studiów, o których mowa w art. 9b, oraz kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela, o którym mowa w art. 9c ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2012 r. poz. 572, z późn. zm.), efekty kształcenia są także zgodne ze standardami określonymi w przepisach wydanych na podstawie wymienionych artykułów ustawy. Efekty kształcenia zakładane dla ocenianego kierunku, uwzględniają w szczególności zdobywanie przez studentów umiejętności praktycznych, w tym umożliwiają uzyskanie uprawnień do wykonywania zawodu i kompetencji niezbędnych na rynku pracy, oraz dalszą edukację. *

Uczelnia określiła efekty kształcenia dla kierunku *zarządzanie* I stopnia w drodze Uchwały Senatu WSEI w Lublinie. Dla kierunku *Zarządzanie* I stopień, profil praktyczny opracowano zbiór 33 efektów odnoszących się do wszystkich efektów kształcenia w obszarze nauk społecznych I stopień, profil praktyczny zgodnie z Krajowymi Ramami Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego. Spośród opracowanych efektów 11 dotyczy wiedzy, 11 umiejętności i 11 kompetencji społecznych.

Kierunkowy efekt wiedzy K_W05 zawiera sformułowanie „(...) posiada określoną wiedzę na temat aktywnego i zdrowego stylu życia”, który nie nawiązuje do kierunku zarządzanie.

Podobnie efekt umiejętności K_U08 zawiera sformułowanie „(...) potrafi właściwie analizować procesy zdrowotno-kondycyjne zachodzące w organizmie człowieka”, który w żadnym zakresie nie nawiązuje do kierunku zarządzania, a dodatkowo nie jest weryfikowany.

Efekt z zakresu kompetencji społecznych K_K01: „(...) zdobyta wiedza i umiejętności powinna służyć studentowi jako świadomy nawyk kształtowania własnego ciała”, który w żadnym zakresie nie nawiązuje do kierunku zarządzania.

Przy wyodrębnieniu wykorzystano wszystkie efekty obszarowe, z zakresu profilu praktycznego. Założone efekty kierunkowe są sformułowane w sposób zrozumiały, są stosunkowo szczegółowe, co należy uznać za ich zaletę z punktu widzenia możliwości ich weryfikacji.

Do każdego przedmiotu określonych jest średnio po 6-8 efektów przedmiotowych. Dobrze pokazana jest tożsamość poszczególnych przedmiotów poprzez opis efektów. Sporadycznie zdarza się, że efekty przedmiotowe i kierunkowe są takie same.

W sylabusach w części: „Efekty kształcenia modułu” pokazane są odniesienia efektu przedmiotowego do kierunkowego. Odniesienia te są na ogół logiczne, merytorycznie uzasadnione. Zestawienie tych zależności znajduje się także w matrycy efektów kształcenia. Matryca dobrze pokazuje zależności efekt - przedmiot. Każdy efekt kierunkowy jest realizowany przez kilka przedmiotów. Zaletą przyjętej konstrukcji matrycy jest to, że przedmiotów realizujących jeden efekt nie ma zbyt wiele (na ogół po kilka przedmiotów, wyjątkowo kilkanaście przedmiotów do jednego efektu), co ułatwia określenie odpowiedzialności za weryfikację konkretnego efektu kierunkowego.

Sformułowane efekty kształcenia uwzględniają możliwość zdobycia umiejętności praktycznych, co znajduje odzwierciedlenie zarówno w programie studiów, jak i zawartych opisach w sylabusach przedmiotów. W opinii przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego, efekty kształcenia są zgodne z wymaganiami zawodowymi określonymi w przepisach prawnych i oczekiwaniach organizacji branżowych. Obecni na spotkaniu przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego potwierdzili jednomyślnie, że kompetencje opisane za pomocą efektów kształcenia są zgodne z potrzebami pracodawców.

Studenci są zapoznawani z efektami kształcenia podczas pierwszych zajęć dydaktycznych przez nauczyciela akademickiego. Sylabusy przedmiotu są także im wysyłane na grupowe adresy poczty elektronicznej oraz są dostępne na stronie internetowej. Zawarte w nich zostały informacje przydatne w toku studiów tj. literatura, treści merytoryczne oraz cele przedmiotu.

Podczas spotkania z Zespołem Oceniającym PKA studenci podkreślili, że efekty kształcenia zostały określone przejrzysto i zrozumiale oraz w ich opinii są sprawdzalne. W opinii studentów zakładane efekty kształcenia nabywane podczas trwania zajęć praktycznych będą przydatne w pracy zawodowej.

Ocena spełnienia kryterium 1.4: w pełni.

Uzasadnienie oceny: Efekty kształcenia zakładane dla ocenianego kierunku zostały sformułowane w sposób zrozumiały, a także umożliwiające ich weryfikację i osiągnięcia, jednakże wymagają

korekt w zakresie wskazanym powyżej.

1.5 Program studiów dla ocenianego kierunku oraz organizacja i realizacja procesu kształcenia, umożliwiają studentom osiągnięcie wszystkich zakładanych efektów kształcenia oraz uzyskanie kwalifikacji o poziomie odpowiadającym poziomowi kształcenia określone dla ocenianego kierunku o profilu praktycznym. *

1.5.1 W przypadku kierunków studiów, o których mowa w art. 9b, oraz kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela, o którym mowa w art. 9c ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym, program studiów dostosowany jest do warunków określonych w standardach zawartych w przepisach wydanych na podstawie wymienionych artykułów ustawy. W przypadku kierunku lekarskiego i lekarsko-dentystycznego uwzględnia także ramowy program zajęć praktycznych określony przez Ministra Zdrowia.

Nie dotyczy.

1.5.2 Dobór treści programowych na ocenianym kierunku jest zgodny z zakładanymi efektami kształcenia oraz uwzględnia w szczególności aktualnie stosowane w praktyce rozwiązania naukowe związane z zakresem ocenianego kierunku oraz potrzeby rynku pracy. *

Program studiów odpowiada aktualnym potrzebom rynku pracy i zapewnia realizację zakładanych efektów kształcenia. Studia na ocenianym kierunku są sprofilowane praktycznie. Dobór treści programowych jest zgodny z przyjętymi efektami kształcenia. Potwierdzają to zarówno analiza programu studiów, w tym proporcje zajęć teoretycznych do praktycznych, jak i opinie przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego. Zgodność tę zapewnia zarówno udział interesariuszy zewnętrznych w procesie modelowania programu kształcenia oraz weryfikacji jego efektów, jak i dominujący udział nauczycieli-praktyków w minimum kadrowym oraz ogólnym stanie kadrowym jednostki. Pozwala to wyposażyć absolwentów w niezbędną wiedzę praktyczną oraz pożądaną przez pracodawców kompetencje społeczne. Treści kształcenia z zakresu nauk podstawowych jak i przedmiotów kierunkowych uwzględniają wiedzę tej dyscypliny z której się wywodzą.

1.5.3 Stosowane metody kształcenia uwzględniają samodzielne uczenie się studentów, aktywizujące formy pracy ze studentami oraz umożliwiają studentom osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia, w tym w szczególności umiejętności praktycznych oraz kompetencji społecznych niezbędnych na rynku pracy.

Przyjęte metody kształcenia studentów umożliwiają osiągnięcie umiejętności praktycznych niezbędnych na rynku pracy oraz niezbędnych kompetencji społecznych. Jednostka wprowadziła, , modułowy system kształcenia, umożliwiający zastosowanie zróżnicowanych metod, wskazanych dla osiągnięcia określonych efektów pracy studentów. Dobór metod kształcenia wynika z założonych efektów kształcenia dla profilu praktycznego. W mniejszym stopniu wykorzystywane są metody podające tj. wykład informacyjny, w większym eksponujące np. filmy dydaktyczne, prezentacje multimedialne. Priorytet w doborze dotyczy stosowania metod aktywizujących, ukierunkowanych na samodzielne uczenie, takich jak wykład konwersatoryjny, problemowy, dyskusja dydaktyczna, opis i analiza przypadków, gry symulacyjne, metoda zadaniowa i metoda projektów. Za grę "Przedsiębiorstwo symulacyjne" Uczelnia otrzymała nagrodę COMENIUS w dziedzinie wyróżniających się pomocy dydaktycznych opartych o technologię cyfrową.

Studenci mają możliwość samodzielnego wyboru modułu. Podczas spotkania z Zespołem Oceniającym PKA studenci wyrazili opinię, że metody kształcenia uwzględniają samodzielne uczenie się poprzez przygotowanie do realizowanych zajęć, a także że aktywizujące formy pracy są dla nich odpowiednie. W ocenie studentów dobór metod kształcenia jest odpowiedni.

1.5.4 Czas trwania kształcenia umożliwia realizację treści programowych i dostosowany jest do efektów kształcenia określonych dla ocenianego kierunku studiów, przy uwzględnieniu nakładu pracy studentów mierzonego liczbą punktów ECTS.

Studia trwają 6 semestrów. Całkowity nakład pracy studenta wynosi 182 ECTS .Na studiach

stacjonarnych liczba godzin kontaktowych wynosi 2275, a na studiach niestacjonarnych 1390. Realizowana jest tylko forma studiów niestacjonarnych. W ramach tych godzin na studiach niestacjonarnych jest 430 godzin praktyk, 310 wykładów, 340 godzin przeznaczają się na zajęcia ćwiczeniowe oraz 90 na warsztaty. Różnorodność form kształcenia pozwala na realizację treści programowych. Dodatkowo praca własna studenta z przygotowaniem projektów, referatów wzmacnia realizację treści programowych. Ogólna liczba godzin tworzy właściwe ramy dla realizacji programu kształcenia.

1.5.5 Punktacja ECTS jest zgodna z wymaganiami określonymi w obowiązujących przepisach prawa, w szczególności uwzględnia przypisanie modułom zajęć związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym więcej niż 50% ogólnej liczby punktów ECTS. *

Wydział w programie studiów określił wszystkie podstawowe wskaźniki związane z punktacją ECTS. Na kierunku *zarządzanie* I stopnia za zajęcia wymagające bezpośredniego udziału nauczyciela student otrzymuje 91 punktów na studiach stacjonarnych. Odpowiada on sumarycznej liczbie punktów ECTS w toku studiów wraz z uwzględnieniem konsultacji.

Łączna liczba punktów ECTS jaką student utrzymuje za przedmioty z zakresu nauk podstawowych właściwych dla ocenianego kierunku wynosi 45 punktów. Przedmioty podstawowe tworzą dobre podstawy wiedzy dla rozwijania przedmiotów kierunkowych kierunku *zarządzanie*. Do przedmiotów tych zależą m.in.: „Matematyka”, „Podstawy organizacji i zarządzania”, „Nauka o organizacji”, „Mikroekonomia”, „Podstawy Finansów i rachunkowości”, „Statystyka”, „Podstawy prawa, itd.

Programy studiów stacjonarnych i niestacjonarnych dla akredytowanego kierunku obejmują moduły zajęć powiązane z praktycznym przygotowaniem zawodowym, którym przypisano punkty ECTS w wymiarze powyżej 50% ogólnej liczby punktów ECTS niezbędnych do uzyskania kwalifikacji.

Za zajęcia o charakterze praktycznym, w tym zajęcia laboratoryjne, warsztatowe i projektowe student otrzymuje 121-123 punktów w zależności od specjalności. W tym przypadku liczba punktów wydaje się być zawyżona, ponieważ niektóre z zajęć (nawet w pełni wykładowe) zostały zaliczone do zajęć o charakterze praktycznym. Na przykład: „Matematyka”, „Polityka społeczna i gospodarcza”.

Za niezwiązane z kierunkiem studiów zajęcia ogólnouczelniane lub zajęcia na innym kierunku studiów student otrzymuje 29 punktów, co przyczynia się do zdobycia kompetencji, które nie są bezpośrednio związane ze studiowaniem kierunkiem studiów, a zwiększającym szanse absolwenta na rynku pracy (np. „Moduł humanistyczny I i II”).

Za zajęcia z obszarów nauk humanistycznych i nauk społecznych student otrzymuje 10 punktów, za zajęcia z z Modułów humanistycznych. Uczelnia określiła również liczbę punktów za zajęcia z wychowania fizycznego (1 punkt), zarówno na studiach stacjonarnych, jak i niestacjonarnych.

Za praktyki zawodowe student otrzymuje 16 punktów.

Powyższe wielkości punktów ECTS odpowiadają wymiarowi godzinowemu poszczególnych przedmiotów oraz szacowanej wielkości pracy własnej studenta. Punktacja ECTS jest zgodna z wymaganiami określonymi w obowiązujących przepisach prawa, w szczególności z zapisami rozporządzenia MNiSW z dnia 3 października 2014 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia.

1.5.6 Jednostka powinna zapewnić studentowi elastyczność w doborze modułów kształcenia w wymiarze nie mniejszym niż 30% liczby punktów ECTS wymaganej do osiągnięcia kwalifikacji odpowiadających poziomowi kształcenia na ocenianym kierunku, o ile odrębne przepisy nie stanowią inaczej. *

Studenci mają możliwość wyboru przedmiotów obieralnych w ramach modułów zajęć do wyboru. Wybór jakiego student może dokonać dotyczy: języka obcego, modułów specjalnościowych, zajęć fakultatywnych, seminarium oraz praktyki zawodowej, co wypełnia w nadmiarze minimum 30% określone w projektowaniu kierunku.

Podczas spotkania z Zespołem Oceniającym PKA studenci pozytywnie ocenili możliwość realizacji przedmiotów obieralnych w ramach programu studiów. W ich ocenie stwarza on

możliwość szerokiego doboru przedmiotów, które w pełni spełniają ich oczekiwania, a także poszerzają ich zainteresowania zawodowe.

1.5.7 Dobór form zajęć dydaktycznych na ocenianym kierunku, ich organizacja, w tym liczebność grup na poszczególnych zajęciach, a także proporcje liczby godzin różnych form zajęć umożliwiają studentom osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia, w szczególności umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych niezbędnych na rynku pracy. Zajęcia związane z praktycznym przygotowaniem zawodowym odbywają się w warunkach właściwych dla zakresu działalności zawodowej związanej z ocenianym kierunkiem, w sposób umożliwiający bezpośrednie wykonywanie czynności praktycznych przez studentów. Prowadzenie zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość spełnia warunki określone przepisami prawa, w tym w zakresie zdobywania umiejętności praktycznych, które powinny odbywać się w warunkach rzeczywistych. *

Dominującą formą kształcenia są ćwiczenia, laboratoria, seminaria, zajęcia z praktykiem oraz przygotowanie i prezentacja projektów. Wykład stanowi nie więcej niż 30% liczby godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczyciela. Program zajęć przewiduje również naukę na odległość w formie e-learningu. Ważny elementem kształcenia jest dobrze modelowany oraz skuteczny system praktyk zawodowych. Przyjęty dobór form zajęć umożliwia nabywanie praktycznych umiejętności oraz kompetencji społecznych. Zajęcia realizowane są w formie wykładów, ćwiczeń, laboratoriów, seminariów, zajęć z praktykami. W opinii studentów wybór formy zajęć poszczególnych przedmiotów jest odpowiedni, a liczba osób w nich uczestniczących pozwala na realizację założonych efektów kształcenia. Podczas spotkania z Zespołem Oceniającym PKA studenci zwrócili uwagę, że większość zajęć stanowią zajęcia o charakterze praktycznym, które umożliwiają im nabywanie umiejętności niezbędnych na rynku pracy. W opinii studentów stosowane metody kształcenia uwzględniają samodzielne uczenie się, a aktywizujące formy pracy umożliwiają im osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia. Studenci mają możliwość indywidualizacji programu kształcenia poprzez wybór modułów.

W strukturze modułów przewidziany jest również e-learning, prowadzony zgodnie z warunkami określonymi przez przepisy prawa dla zdobywania umiejętności praktycznych. W ocenie studentów zajęcia na platformie stanowią uzupełnienie treści prowadzonych zajęć oraz pozwalają im na poszerzanie wiedzy.

1.5.8 Jednostka określiła efekty kształcenia dla praktyk zawodowych i metody ich weryfikacji, zapewnia realizację tych praktyk w wymiarze określonym dla programu studiów o profilu praktycznym, a także ich właściwą organizację, w tym w szczególności dobór instytucji o zakresie działalności odpowiednim do efektów kształcenia zakładanych dla ocenianego kierunku, oraz liczbę miejsc odbywania praktyk dostosowaną do liczby studentów kierunku. *

Jednostka precyzyjnie określiła efekty kształcenia dla praktyk zawodowych oraz wdrożyła metody ich weryfikacji. Obowiązujący Regulamin studenckich praktyk zawodowych został wprowadzony Zarządzeniem Rektora nr 20/2014/2015 z dnia 30.03.2015. Wymiar praktyk wynosi 480 godzin dydaktycznych. Czas odbywania praktyk podzielony jest na cztery etapy, z czego pierwszy i ostatni (każdy w wymiarze 50 godzin dydaktycznych), realizowane są przez praktyków rynku pracy w Uczelni, odpowiednio jako przygotowanie do praktyk u pracodawcy oraz podsumowanie praktyk. Drugi i trzeci etap, w wymiarze 190 godzin dydaktycznych każdy, realizowane są w zakładzie podmiotu, związanego z Uczelnią i studentem umową o praktykę. Sylabus dla przedmiotu praktyka zawodowa określa precyzyjnie program praktyk oraz narzędzia weryfikacji osiągnięcia efektów kształcenia. Zaliczenie praktyk skutkuje przyznaniem studentowi 16 punktów ECTS.

Warunki zaliczenia praktyk określa Zarządzenie nr 13/2014/2015 z dnia 12 stycznia 2015 roku. Miejsce odbywania praktyk obejmuje jednostki gospodarcze, sektora finansowego, użyteczności publicznej, administracji i samorządowe, w liczbie dostosowanej do liczby studentów kierunku. Praktyka zawodowa odbywa się w oparciu o trójstronne porozumienie pracodawca – Uczelnia – student, a nad przebiegiem tego procesu spoczywa Biuro Karier.

Decydujący wpływ na program praktyk mają podmioty z otoczenia społeczno-gospodarczego. Potwierdzają to zarówno przedstawiciele ocenianej jednostki, jak i reprezentanci podmiotów z otoczenia społeczno-gospodarczego, obecni podczas spotkania z zespołem wizytującym PKA. Miejsce odbywania praktyk obejmuje jednostki gospodarcze, sektora finansowego, użyteczności publicznej, administracji i samorządowe, w liczbie dostosowanej do liczby studentów kierunku.

Praktyki odbywają się na podstawie trójstronnych umów o praktykę, zawieranych pomiędzy Uczelnią, zakładem pracy a studentem. Przedłożone przykładowe umowy o praktykę potwierdzają, że zarówno przebieg praktyk, jak i uprawnienia oraz obowiązki stron, zapewniają organizację praktyk z miejscu i w sposób umożliwiający osiągnięcie efektów kształcenia.

W dniu wizytacji, oceniana jednostka miała podpisanych trzydzieści dziewięć stałych, ramowych umów o współpracy z podmiotami gospodarczymi oraz instytucjami w zakresie zawodowych praktyk studenckich. Szeroki wachlarz podmiotów, uwzględniający podmioty gospodarcze o różnej wielkości, profilu wykonywanej działalności oraz formie prawnej, a także instytucje publiczne, umożliwia przedstawienie studentom zróżnicowanej oferty praktyk, przystosowanej do indywidualnych potrzeb i zainteresowań. Powyższe potwierdzono na podstawie przeglądu stałych umów o współpracę.

Oceniana jednostka wprowadziła system kontroli realizacji praktyk. Co warto podkreślić – również kontroli w miejscu wykonywania praktyk. Przebieg praktyk jest dokumentowany w indeksach praktyk (wcześniej w dziennikach praktyki zawodowej). Dokonana wrywkowa kontrola dzienników praktyki zawodowej, potwierdza rzetelne prowadzenie dokumentacji praktyk, zarówno przez studentów, jak i pracodawców. Kontrola dzienników potwierdza również, że praktyki odbywają się zgodnie z regulaminem i programem praktyk, a ich przebieg umożliwia osiągnięcie zakładanych na kierunku efektów kształcenia. Istnieje system codziennego potwierdzania przez pracodawcę obecności studenta w miejscu i czasie odbywania praktyk.

Biuro Karier prowadzi wrywkowe, bezpośrednie kontrole praktyk w miejscu ich odbywania. Narzędziem służącym kontroli jest arkusz kontroli praktyk studenckich, w którym podczas wizytacji w miejscu odbywania praktyk odnotowuje się fakty: obecności studenta, wyznaczenia zakładowego opiekuna praktyk, ustalenia planu praktyki, zgodności planu z programem praktyki i ewentualnie stwierdzone odstępstwa od programu praktyki. Na podstawie arkuszy kontroli praktyk, sporządzane są analizy arkuszy kontroli praktyk, w których przetwarzane są dane statystyczne z arkuszy. Generowane analizy mają na celu przedstawianie wniosków co do ewentualnych modyfikacji regulaminu oraz programu praktyk. Przedłożona przez ocenianą jednostkę analiza potwierdza zarówno obecność studentów w miejscach praktyk, jak i wysoki stopień realizacji programu oraz zgodności programu praktyk z założonymi efektami kształcenia. Zaliczanie praktyk odbywa się na podstawie rzetelnej oceny zakresu oraz sposobu realizacji praktyk. Podstawą zaliczenia jest sporządzany zarówno przez studenta, jak i pracodawcę raport z przebiegu praktyk. W trakcie przeprowadzonych dotychczas kontroli praktyk, nie stwierdzono nieprawidłowości w ich przebiegu.

Oceniana jednostka prowadzi system oceny praktyk przez studentów. Wykorzystywanym do tego celu narzędziem jest ankieta realizacji i oceny praktyk studenckich. Na podstawie ankiet powstaje Analiza ankiet oceny praktyk zawodowych przeprowadzonych wśród studentów. Przedłożone do wglądu analizy potwierdzają, że praktyki zawodowe prowadzone są zgodnie z programem a plany praktyk są ustalane w ścisłej współpracy z zakładowymi opiekunami praktyk. Studenci mają możliwość samodzielnej realizacji zadań i rozwiązywania problemów, a przebieg praktyk umożliwia osiągnięcie założonych efektów kształcenia.

Oceniana jednostka wprowadziła możliwość zaliczenia praktyk na podstawie pracy zawodowej. W powyższym zakresie wprowadzono klarowne procedury oraz system kontroli podań. Zainteresowani taką formą zaliczenia praktyk studenci, winni są złożyć do Dziekana Wydziału podanie wraz z dokumentacją potwierdzającą faktyczne doświadczenie zawodowe, umożliwiające zaliczenia praktyk na kierunku *Zarządzanie*. Podanie wraz z załączoną dokumentacją jest oceniane przez komisję Wydziałową. Podczas dokonywania oceny, komisja bada czy w ramach pracy zawodowej osiągnięto założone efekty kształcenia. Decyzję o zaliczeniu praktyk podejmuje Dziekan Wydziału. Podczas wizytacji, wrywkowej weryfikacji poddano kilka wniosków o zaliczenia praktyk. Wszystkie posiadały bogatą dokumentację, uzasadniającą zaliczenia praktyk na

podstawie pracy. Obecnie w trybie zaliczenia praktyk na podstawie pracy, zaliczanych jest ponad 60% praktyk w ocenianej jednostce.

Wynikająca z przedłożonej przez jednostkę dokumentacji liczba dostępnych miejsc praktyk jest wystarczająca dla zaspokojenia zapotrzebowania ze strony studentów. Należy wskazać fakt, iż znaczna liczba absolwentów kierunku, uzyskuje zatrudnienie w miejscu wcześniejszego odbywania praktyk zawodowych.

Zarówno program praktyk, jak również system ich organizacji, kontroli, oceny i zaliczania, pozytywnie wyróżniają jednostkę. Wprowadzenie jasnych i klarownych procedur oraz unikatowych procedur, w zakresie kontroli praktyk, pozwala na sformułowanie najwyższej oceny.

W opinii studentów praktyki zawodowe są zorganizowane w odpowiedni sposób i stanowią cenny element procesu kształcenia.

1.5.9 Program studiów sprzyja umiędzynarodowieniu procesu kształcenia, np. poprzez realizację programu kształcenia w językach obcych, prowadzenie zajęć w językach obcych, ofertę kształcenia dla studentów zagranicznych, a także prowadzenie studiów wspólnie z zagranicznymi Uczelniami lub instytucjami naukowymi.

Program studiów na kierunku *zarządzanie* jest prowadzony wyłącznie w języku polskim. Natomiast podczas spotkania z Zespołem Oceniającym PKA studenci pozytywnie ocenili jakość lektoratów na Uczelni. Zespół oceniający uważa iż należy podjąć działania sprzyjające internacjonalizacji programu kształcenia. Z pewnością w ramach oceny internacjonalizacji należy zauważyć iż w ostatnich 3 latach 2 nauczycieli akademickich prowadziło zajęcia za granicą (w Portugalii) oraz 4 wykładowców z innych krajów (Łotwy, Norwegii i Ukrainy) realizowało zajęcia na wizytowanym kierunku *zarządzanie*. Ponadto w ramach programu ERASMUS oraz The Lublin Project Wydziale Administracji i Ekonomii gościło 17 wykładowców, a Uczelnie zagraniczne odwiedziło 6 pracowników ocenianego Wydziału. Zespół oceniający uważa iż należy podjąć działania sprzyjające internacjonalizacji programu studiów .

Ocena spełnienia kryterium 1.5: w pełni.

Uzasadnienie oceny: Program studiów dla ocenianego kierunku oraz organizacja i realizacja procesu kształcenia, umożliwiają studentom osiągnięcie wszystkich zakładanych efektów kształcenia oraz uzyskanie kwalifikacji na poziomie studiów I stopnia dla kierunku *zarządzanie* o profilu praktycznym. Treści kształcenia, metody dydaktyczne i formy zajęć odpowiadają zakresowi odpowiednich dyscyplin naukowych i oczekiwaniom rynku pracy. Program spełnia wymogi określone przepisami prawa oraz sprzyja nabywaniu przez studentów umiejętności praktycznych. Program kształcenia wymaga podjęcia działań w celu zwiększenia jego internacjonalizacji.

1.6. Polityka rekrutacyjna umożliwia właściwy dobór kandydatów.

1.6.1 Zasady i procedury rekrutacji zapewniają właściwy dobór kandydatów do podjęcia kształcenia na ocenianym kierunku studiów i poziomie kształcenia w jednostce oraz uwzględniają zasadę zapewnienia im równych szans w podjęciu kształcenia na ocenianym kierunku.

1.6.2 Zasady, warunki i tryb potwierdzania efektów uczenia się na ocenianym kierunku umożliwiają identyfikację efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów oraz ocenę ich adekwatności do efektów kształcenia założonych dla ocenianego kierunku studiów.

1.6.1. Warunki i tryb rekrutacji są zgodne z art. 169 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym. Szczegółowe zasady oraz procedury rekrutacji są powszechnie dostępne na stronie internetowej Uczelni w oddzielnej zakładce przeznaczony dla kandydatów na studia. Zawierają one w szczególności informację o zasadach rekrutacji i wymaganych dokumentach oraz harmonogramie rekrutacji.

Rekrutacja oparta jest o zasadę „wolnego naboru”. Przyjęcia kandydatów na studia pierwszego stopnia odbywają się na podstawie kompletu przedłożonych dokumentów, a o przyjęciu decyduje kolejność zgłoszeń. Uczelnia nie narzuca żadnego warunku wstępnego dla kandydatów, przyjmując wszystkich chętnych na studia. Zasady rekrutacji nie dyskryminują żadnej grupy kandydatów.

1.6.2. Możliwość potwierdzania efektów uczenia się nie dotyczy kierunku *Zarządzanie* I stopnia realizowanego w WSEI, ze względu na brak spełnionych wymogów określonych w Art. 170e.1 ustawy Prawo o Szkolnictwie Wyższym.

Ocena spełnienia kryterium 1.6: w pełni

Uzasadnienie oceny: Zasady i procedury rekrutacji na studia są przejrzyste oraz zrozumiałe.

1.7. System sprawdzania i oceniania umożliwia monitorowanie postępów w uczeniu się oraz ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów kształcenia. *

1.7.1 Stosowane metody sprawdzania i oceniania efektów kształcenia są adekwatne do zakładanych efektów kształcenia, wspomagają studentów w procesie uczenia się i umożliwiają skuteczne sprawdzenie i ocenę stopnia osiągnięcia każdego z zakładanych efektów kształcenia, w tym w szczególności umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych niezbędnych na rynku pracy, na każdym etapie procesu kształcenia, także na etapie przygotowywania pracy dyplomowej i przeprowadzania egzaminu dyplomowego, w toku praktyk zawodowych, oraz w odniesieniu do wszystkich zajęć, w tym zajęć z języków obcych.

1.7.2 System sprawdzania i oceniania efektów kształcenia jest przejrzysty, zapewnia rzetelność, wiarygodność i porównywalność wyników sprawdzania i oceniania, oraz umożliwia ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów kształcenia. W przypadku prowadzenia kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość stosowane są metody weryfikacji i oceny efektów kształcenia właściwe dla tej formy zajęć. *

Udział pracodawców w procesie sprawdzania i oceniania efektów kształcenia zapewniono poprzez udział tychże w pracach Wydziałowej Komisji ds. Programów Nauczania i Zapewnienia Jakości Kształcenia oraz Uczelnianej Komisji ds. Doskonalenia Systemu Jakości Kształcenia, gdzie podejmowane są decyzje dotyczące zawartości programów kształcenia i efektów kształcenia. Znajduje to odzwierciedlenie zarówno w przedłożonej przez jednostkę dokumentacji, jak i w opiniach przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego. Umożliwia to dokonanie oceny stopnia osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia, w tym w szczególności umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych niezbędnych na rynku pracy. Formy oceny dostosowane są do poszczególnych rodzajów zajęć. Stosowane są: zadania pisemne otwarte (np. esej) i zamknięte (np. testy wyboru) - głównie w obszarze wiedzy; zadania praktyczne nisko i wysoko symulowane (np. gry symulacyjne, inscenizacje) – w obszarach umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych; metoda projektów realizowanych w małych grupach - możliwość oceny efektów kształcenia we wszystkich trzech obszarach. Oceny mają charakter formujących (w trakcie trwania modułu) oraz podsumowujących. Do oceny efektów w ramach praktyk zawodowych stosowana jest metoda zadań praktycznych (Indeks praktyki zawodowej) oraz metoda pisemna – Raport z praktyki zawodowej.

W opinii studentów stosowane metody sprawdzania i weryfikowania efektów kształcenia są adekwatne do zakładanych efektów kształcenia. W opinii studentów system sprawdzania i weryfikowania efektów kształcenia jest przejrzysty i rzetelny. System oceny przedstawiany jest na pierwszych zajęciach dydaktycznych z danego przedmiotu. Stosowane metody sprawdzania i oceniania efektów kształcenia są zdaniem studentów adekwatne do zakładanych efektów kształcenia. W ich opinii metody weryfikacji są nastawione na proces uczenia się i umożliwiają skuteczne sprawdzenie oraz ocenę stopnia osiągnięcia efektów kształcenia. Podczas pisania pracy dyplomowej promotor czuwa nad realizacją założonych efektów kształcenia poprzez odbywające się na bieżąco konsultacje. Studenci wyrazili opinię, iż system zapewnia rzetelność oceny, porównywalność wyników oraz umożliwia ocenę stopnia osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia.

Ocena spełnienia kryterium 1.7: w pełni

Uzasadnienie oceny: Posiadana wiedza jest weryfikowana poprzez aktywność na zajęciach, odpowiedzi ustne, kolokwia i egzaminy. Umiejętności oraz kompetencje społeczne są stale weryfikowane podczas zajęć o charakterze ćwiczeniowym, laboratoryjnym i projektowym.

2. Liczba i jakość kadry naukowo-dydaktycznej zapewniają realizację programu kształcenia na ocenianym kierunku oraz osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia
Ocena – w pełni.

Uzasadnienie oceny w odniesieniu do kryterium 2 - Spełnione zostały kryteria dotyczące minimum kadrowego kierunku *zarządzanie* na studiach I stopnia. Dorobek naukowy osób zaliczonych do minimum kadrowego należy do dyscyplin naukowych, dla których zostały zdefiniowane efekty kształcenia. Niemal wszystkie osoby prowadzące zajęcia dydaktyczne posiadają doświadczenie zawodowe odpowiadające potrzebom kierunku. Również obsada zajęć nie budzi zastrzeżeń. Zajęcia o charakterze praktycznym prowadzone są wyłącznie przez nauczycieli akademickich, którzy posiadają doświadczenie zawodowe, zgodne z opisem efektów kształcenia w zakresie umiejętności na poziomie prowadzonych przedmiotów oraz kierunku, co umożliwi realizację celów kształcenia na profilu praktycznym. Magistrowie realizują nieliczne wykłady, jedynie z przedmiotów specjalnościowych.

Zalecenia w odniesieniu do kryterium 2. - Dbałość o stały rozwój naukowy i dydaktyczny nauczycieli akademickich tworzących minimum kadrowe, dalsza intensyfikacja współpracy z kadrami prowadzącymi zajęcia o charakterze praktycznym.

2.1 Nauczyciele akademicki stanowiący minimum kadrowe posiadają dorobek naukowy, który zapewnia realizację programu studiów w obszarze wiedzy odpowiadającym obszarowi kształcenia, wskazanemu dla tego kierunku studiów, w zakresie jednej z dyscyplin naukowych, do których odnoszą się efekty kształcenia określone dla tego kierunku, lub doświadczenie zawodowe zdobyte poza Uczelnią, związane z umiejętnościami wskazanymi w opisie efektów kształcenia dla tego kierunku. Struktura kwalifikacji nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe odpowiada wymogom prawa określonym dla kierunków studiów o profilu praktycznym, a ich liczba jest właściwa w stosunku do liczby studentów ocenianego kierunku. *

Uczelnia do minimum kadrowego przedstawiła 12 osób, w tym 3 samodzielnych pracowników naukowych, 6 doktorów oraz 3 osoby z tytułem zawodowym magistra. Analiza dorobku naukowego, doświadczenia zawodowego, obciążenia dydaktycznego oraz złożonych oświadczeń pozwala stwierdzić, iż wszystkie osoby wskazane przez Uczelnię spełniają wymagania określone przepisami prawa. W poniższym zestawieniu podano strukturę kadry z uwagi na dorobek naukowy i doświadczenie zawodowe (zdobyte poza WSEI).

Dorobek naukowy i doświadczenie zawodowe kadry tworzącej minimum kadrowe

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba nauczycieli akademickich	Dorobek naukowy	Doświadczenie zawodowe
1.	Profesorowie	-	-	-
2.	Doktorzy habilitowani	3	3	2
3.	Doktorzy	6	3	6
4.	Magistrowie	3	3	3
5.	Razem	12	9	11

Wykładowcy posiadający aktualny dorobek naukowy, reprezentują takie dyscypliny jak: nauki o zarządzaniu oraz ekonomia i finanse, a więc posiadają dorobek w tych dyscyplinach, do których odnoszą się efekty kształcenia na ocenianym kierunku studiów *zarządzanie* – profil praktyczny. Dorobek ten skoncentrowany jest na takich zagadnieniach jak: *zarządzanie* innowacjami, systemy motywowania, *zarządzanie* finansami, finanse komunalne, metody wyceny przedsiębiorstw, *zarządzanie* wiedzą, rozwój przedsiębiorczości, inwestycje przedsiębiorstw, strategie konkurencyjne podmiotów gospodarczych, rynek pracy, funkcjonowanie i innowacyjność jednostek samorządu terytorialnego i inne.

W kolejnym zestawieniu zilustrowano strukturę kwalifikacji wykładowców tworzących minimum kadrowe pod względem reprezentowanych przez nich dyscyplin naukowych.

Dyscypliny naukowe reprezentowane przez nauczycieli akademickich tworzących minimum kadrowe

Lp.	Wyszczególnienie	Nauki o zarządzaniu	Ekonomia	Finanse	Ogółem
1.	Profesorowie	-	-	-	-

2.	Doktorzy habilitowani	1	1	1	3
3.	Doktorzy	4	1	1	6
4.	Magistrowie	-	3	-	3
5.	Razem	5	5	2	12

Warto w tym miejscu nadmienić, że przy zaliczaniu wykładowców do poszczególnych dyscyplin naukowych sugerowano się przede wszystkim ich aktualnym dorobkiem naukowym, a nie tylko informacjami wynikającymi z dyplomów o posiadanych stopniach i tytułach naukowych oraz tytułach zawodowych. Gdyby analizować te ostatnie informacje, to spośród nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe wszyscy poza jednym reprezentują obszar nauk społecznych i dziedzinę nauk ekonomicznych. Jeden nauczyciel akademicki (ze stopniem naukowym doktora) reprezentujący dziedzinę nauk rolniczych został zakwalifikowany w skład minimum kadrowego ze względu na doświadczenie zawodowe zdobyte poza Uczelnią.

Liczba nauczycieli stanowiących minimum kadrowe w stosunku do liczby studentów wynosi 12/234, czyli na jednego wykładowcę przypada 20 studentów, co oznacza, że spełnione są ustawowe wymagania.

2. Ocena spełnienia kryterium 2.1, - w pełni

3. Uzasadnienie oceny: Na podstawie analizy dorobku naukowego, doświadczenia zawodowego, analizy obciążeń dydaktycznych i złożonych oświadczeń o przynależności do minimum kadrowego Zespół Oceniający PKA stwierdza, że wszystkie osoby proponowane do minimum kadrowego przez władze Wydziału Administracji i Ekonomii Wyższej Szkoły Ekonomii i Innowacji w Lublinie spełniają wymogi określone w przepisach prawa. Wydział spełnia zatem minimum kadrowe dla kierunku *zarządzanie* na studiach I stopnia o profilu praktycznym. Do minimum kadrowego zaliczono zatem 3 samodzielnych nauczycieli akademickich, 6 doktorów oraz 3 osoby z tytułem zawodowym magistra.

2.2 Dorobek naukowy, doświadczenie zawodowe zdobyte poza Uczelnią oraz kompetencje dydaktyczne nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na ocenianym kierunku są adekwatne do realizowanego programu i zakładanych efektów kształcenia. Zajęcia związane z praktycznym przygotowaniem zawodowym, w tym zajęcia warsztatowe, są prowadzone na ocenianym kierunku przez osoby, z których większość posiada doświadczenie zawodowe zdobyte poza Uczelnią, odpowiadające zakresowi prowadzonych zajęć. W przypadku, gdy zajęcia realizowane są z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, kadra dydaktyczna jest przygotowana do prowadzenia zajęć w tej formie. *

Analiza informacji zawartych w raporcie samooceny oraz analiza dorobku naukowego i doświadczenia zawodowego kadry prowadzącej zajęcia na wizytowanym kierunku pozwala stwierdzić iż kadra dydaktyczna reprezentuje następujące dyscypliny naukowe:

1. Ekonomia: 14 osób;
2. Nauki o zarządzaniu: 7 osób;
3. Prawo: 6 osób;
4. Językoznawstwo: 6 osób;
5. Psychologia: 5 osób;
6. Matematyka: 4 osoby;
7. Mechanika: 4 osoby;
8. Fizyka: 1 osoba;
9. Pedagogika: 1 osoba;
10. Socjologia: 1 osoba;
11. Agronomia: 1 osoba;
12. Ochrona środowiska: 1 osoba;
13. Nauki teologiczne: 1 osoba;
14. Historia: 1 osoba.

Z powyższego wynika, że w procesie dydaktycznym uczestniczy 53 wykładowców. Wśród kadry akademickiej dominują zatem osoby reprezentujące swoim dorobkiem naukowym obszar nauk społecznych - 34 osoby, (w tym 21 dziedzinę nauk ekonomicznych, 7 dziedzinę nauk społecznych, 6 dziedzinę nauk prawnych). Ponadto są reprezentanci obszaru nauk humanistycznych - 8 osób, a 5

osób reprezentuje obszar nauk ścisłych (w tym 4 dziedzinę nauk matematycznych, a 1 nauki fizyczne). Pozostałe osoby reprezentują: obszar nauk rolniczych, leśnych i weterynaryjnych (2 osoby) oraz obszar nauk technicznych (4 osoby).

Zajęcia na kierunku *zarządzanie* na studiach I stopnia prowadzi 1 profesor, 6 doktorów habilitowanych, 21 doktorów i 25 osób z wykształceniem magisterskim, w tym 6 lektorów języka obcego (5 języka angielskiego i 1 języka rosyjskiego).

Osoby z wykształceniem magisterskim posiadają doświadczenie zawodowe zgodne z opisem efektów kształcenia w zakresie umiejętności na poziomie przedmiotów, które prowadzą. Zajęcia o charakterze praktycznym prowadzi kilkanaście osób czynnych zawodowo, zatrudnionych głównie na stanowiskach kierowniczych w organizacjach regionu. Osoby te są właścicielami przedsiębiorstw produkcyjnych, handlowych lub usługowych, dyrektorami firm, członkami rad nadzorczych, menedżerami zatrudnionymi na stanowiskach specjalistów ds. marketingu, inspektorów, specjalistów w zakresie zarządzania kadrami, w tym w administracji państwowej i samorządowej, radców prawnych, księgowych i innych.

Obsada zajęć dydaktycznych nie budzi zastrzeżeń i respektuje w pełni zasadę zgodności zakresu merytorycznego przedmiotu z dorobkiem naukowym prowadzącego nauczyciela akademickiego. Zajęcia praktyczne prowadzone są wyłącznie przez osoby posiadające doświadczenie zawodowe, w pełni odpowiadające zakresowi prowadzonych zajęć a w szczególności zgodne z opisem efektów kształcenia w zakresie umiejętności. Magistrom nie powierza się prowadzenia wykładów z przedmiotów podstawowych.

W ramach minimum kadrowego, na 12 pracowników dydaktycznych, tylko jeden nie posiada udokumentowanego doświadczenia zawodowego, zdobytego poza Uczelnią. Wśród pozostałych pracowników dydaktycznych jednostki, wszyscy legitymują się bogatym doświadczeniem zawodowym zdobytym poza Uczelnią. Wielu nauczycieli posiada bogate doświadczenie zawodowe na kierowniczych stanowiskach w podmiotach gospodarczych lub instytucjach publicznych. W minimum kadrowym jednostki, znajduje się m.in. aktualny Prezydent Miasta Lublina. Analiza profili zawodowych zatrudnionych nauczycieli akademickich wskazuje, że ich doświadczenie zdobyte poza Uczelnią jest zgodne z przedmiotem prowadzonych przez nich zajęć. Tym samym doświadczenia zawodowe nauczycieli akademickich zdobyte poza Uczelnią są adekwatne do realizowanego programu i zakładanych efektów kształcenia.

Podsumowując, należy stwierdzić, że dorobek naukowy, doświadczenie zawodowe zdobyte poza Uczelnią oraz kompetencje dydaktyczne nauczycieli akademickich kierunku *Zarządzanie* są adekwatne do realizowanego programu i zakładanych efektów kształcenia.

Ocena spełnienia kryterium 2.2 – w pełni

Uzasadnienie oceny: Struktura kwalifikacji naukowych oraz zawodowych nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na ocenianym kierunku jest prawidłowa i umożliwia osiągnięcie wszystkich założonych efektów kształcenia. Jest ona dostosowana do specyfiki studiów I stopnia na kierunku *zarządzanie* o profilu praktycznym. Obsada zajęć jest prawidłowa. Zajęcia związane z przygotowaniem zawodowym (ćwiczenia, laboratoria, warsztaty z praktykiem, moduły e-learningowe) prowadzone są przez pracowników posiadających odpowiednie doświadczenie zawodowe o umiejętnościach zgodnych z opisem efektów kształcenia. Weryfikacja dokumentacji osobowej kadry dydaktycznej potwierdziła, że kompetencje dydaktyczne nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na ocenianym kierunku są adekwatne do realizowanego programu i zakładanych efektów kształcenia

2.3 Prowadzona polityka kadrowa umożliwia właściwy dobór kadry, motywuje nauczycieli akademickich do podnoszenia kwalifikacji naukowych, zawodowych i rozwijania kompetencji dydaktycznych oraz sprzyja umiędzynarodowieniu kadry naukowo-dydaktycznej.

Polityka kadrowa WSEI zapewnia spełnienie wymogów minimum kadrowego i koncentruje się na pozyskaniu i utrzymaniu pracowników dydaktycznych o kluczowych kompetencjach, za które przyjęto ponadprzeciętne kwalifikacje zawodowe i etyczne. Główne założenia systemu podnoszenia jakości kształcenia prawidłowo wyznaczają zadania związane z zapewnieniem wysoko wykwalifikowanej kadry dydaktycznej. Należą do nich:

- „Ankieta oceny zajęć dydaktycznych” realizowana przed zakończeniem zajęć z danego

przedmiotu;

- systematyczna realizacja hospitacji – „Ocena zajęć nauczyciela akademickiego”;
- monitoring dyscypliny odbywania zajęć dydaktycznych i dyżurów;
- cykliczne prowadzenie ankietyzacji studentów na temat oceny poziomu merytorycznego zajęć;
- przygotowywanie obsady zajęć z uwzględnieniem potrzeb wynikających z procedur awansowych kadry, związanych z finalizowaniem rozpraw doktorskich i przewodów habilitacyjnych, dofinansowaniem uczestnictwa w konferencjach naukowych, itp.;
- stosowanie motywacyjnego systemu wynagradzania kadry akademickiej, którego celem jest podnoszenie poziomu merytorycznego zajęć, wdrażanie innowacyjnych metod nauczania;
- doskonalenie systemu wynagradzania pracowników administracyjnych związanych z obsługą procesu dydaktycznego;
- okresowa analiza przez władze Wydziału i Uczelni sprawności funkcjonowania systemu doboru kadry, a szczególnie nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe.

Przyjęte spektrum działań w zakresie doskonalenia jakości i optymalizacji polityki kadrowej można uznać za prawidłowe. Rzeczywista ocena ich rezultatów jest weryfikowana w praktyce gospodarczej, gdy okazuje się na ile absolwenci kierunku zostali wyposażeni w przydatne w pracy zawodowej wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne.

Spośród 12 wykładowców zgłoszonych przez WSEI do minimum kadrowego 11 pracuje w Uczelni jako w podstawowym miejscu pracy. O stabilności polityki kadrowej świadczy fakt, że wszyscy zatrudnieni są na czas nieokreślony. Spośród 12 osób tworzących minimum kadrowe 4 związane są z Uczelnią nieomal od jej powstania w 2000 roku, 2 zostały zatrudnione w latach 2005-2006, 1 w roku 2009, 1 w roku 2011, 3 w roku 2013 i 1 w roku 2015. Pewnym mankamentem jest struktura wiekowa minimum kadrowego. Tylko jedna osoba nie przekroczyła 40 roku życia, pozostali wykładowcy to:

- 4 osoby w wieku 41-44 lat;
- 2 osoby w wieku 45-54 lata;
- 2 osoby w wieku 55-64 lata;
- 3 osoby w wieku ponad 65lat.

Z powyższego zestawienia wynika, że fakt „braku młodej rozwojowej kadry” został słusznie wyeksponowany w analizie SWOT, która wieńczy Raport Samooceny, jako jedna ze słabości Wydziału.

Również liczba ukończonych prac awansowych w ostatnich 5 latach (przewodów doktorskich, habilitacyjnych oraz postępowań o nadanie tytułu naukowego profesora) jest niezadowolająca, ponieważ w minionych 5 latach został pozytywnie ukończony tylko przewód habilitacyjny.

Kolejnym aspektem polityki kadrowej, który wymaga większej intensyfikacji działań jest stopień umiędzynarodowienia studiów na ocenianym kierunku. Z tabeli 12 zawartej w Raporcie Samooceny wynika, że w ostatnich 3 latach 2 nauczycieli akademickich prowadziło zajęcia za granicą (w Portugalii) oraz 4 wykładowców z innych krajów (Łotwy, Norwegii i Ukrainy) realizowało zajęcia na wizytowanym kierunku *zarządzanie*. Nieco lepiej prezentuje się sytuacja pod względem wymiany kadr z zagranicznymi ośrodkami akademickimi, w tym w ramach programu ERASMUS oraz The Lublin Project. W ramach tych projektów na Wydziale Administracji i Ekonomii gościło 17 wykładowców, a Uczelnie zagraniczne odwiedziło 6 pracowników ocenianego Wydziału.

Oceniając politykę kadrową władz Wydziału i Uczelni warto również wspomnieć, że nauczyciele akademicy są bardzo zaangażowani w funkcjonowanie WSEI. Do takiej konkluzji upoważniają wypowiedzi wykładowców biorących udział w spotkaniu z Zespołem Oceniającym PKA. W spotkaniu tym uczestniczyło 23 nauczycieli akademickich, z Prezydentem Miasta Lublina włącznie, a prezentowane w toku ożywionej dyskusji poglądy świadczą o dążeniu do ustawicznego podnoszenia jakości kształcenia. Jest to kształcenie biznesowe na potrzeby lokalnego i regionalnego rynku pracy przez najsilniejszą na Lubelszczyźnie Uczelnię niepubliczną, która wyteżoną pracą i skutecznością aplikowania o środki unijne zdobyła w minionym 15-leciu tę zaszczytną pozycję na

rynku edukacyjnym. Do tak postrzeganego kształcenia zobowiązuje misja Uczelni – „Twoja wiedza i umiejętności są dla nas najważniejsze”. Misja ta stanowi doskonały przykład na to, że można ją sformułować w sposób krótki, użyteczny i profesjonalny marketingowo.

2. Ocena spełnienia kryterium 2.3 – w pełni

3. Uzasadnienie oceny: Uczelnia realizuje właściwie politykę kadrową. Polityka kadrowa Uczelni jest zorientowana na pozyskiwanie doświadczonych wykładowców, w tym praktyków gospodarczych oraz przedstawicieli władz samorządowych zaangażowanych w pracę na Uczelni i identyfikujących się z nią. Większość kadry jest związana od co najmniej kilku lat z ocenianą jednostką, co dobrze świadczy o stabilności polityki kadrowej.

3. Współpraca z otoczeniem społecznym, gospodarczym lub kulturalnym w procesie kształcenia. Ocena w pełni

Uzasadnienie oceny w odniesieniu do kryterium 3

Szeroka i intensywna współpraca z otoczeniem społecznym i gospodarczym stanowi ważny element w procesie kształcenia. W największym stopniu decydują o tej roli: kadra dydaktyczna posiadająca znaczące doświadczenie zawodowe zdobyte poza Uczelnią i proces jej rekrutacji, dobra organizacja praktyk zawodowych, włączanie interesariuszy zewnętrznych w procesy budowania oferty edukacyjnej oraz prowadzone działania analityczne służące rozwijaniu programów studiów

Zalecenia w odniesieniu do kryterium 3. Należy rozwijać formy współpracy z otoczeniem gospodarczym i społecznym, w tym w zakresie procesu dyplomowania oraz zajęć prowadzonych w warunkach zbliżonych do rzeczywistych .

3.1 Jednostka współpracuje z otoczeniem społecznym, gospodarczym lub kulturalnym, w tym z pracodawcami i organizacjami pracodawców, w szczególności w celu zapewnienia udziału przedstawicieli tego otoczenia w określaniu efektów kształcenia, weryfikacji i ocenie stopnia ich realizacji, organizacji praktyk zawodowych, a także w celu pozyskiwania kadry dydaktycznej posiadającej znaczne doświadczenie zawodowe zdobyte poza Uczelnią. *

Przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego są członkami Wydziałowej Komisji ds. Programów Nauczania i Zapewnienia Jakości Kształcenia oraz Uczelnianej Komisji ds. Doskonalenia Systemu Jakości Kształcenia, gdzie podejmowane są decyzje dotyczące zawartości programów kształcenia i efektów kształcenia. Przy Uczelni funkcjonuje, złożony z powołanych przedsiębiorców Zespół Ekspertów Społeczno-Gospodarczych. Przy Rektorze działa Kolegium Opiniodawczo-Doradcze, skupiające przedstawicieli świata biznesu oraz instytucji publicznych, a nawet korpusu konsularnego. Podczas spotkania z zespołem wizytującym PKA, obecnych było 25 przedstawicieli wysokiego szczebla kadry zarządzającej podmiotów gospodarczych o zasięgu regionalnym lub ogólnopolskim oraz przedstawicieli instytucji publicznych, ściśle współpracujących z Uczelnią. Osoby te reprezentowały szerokie spektrum branż, w których kompetencje zarządcze są niezwykle cenione. Obecni na spotkaniu przedstawiciele, jednogłośnie podkreślali istotny wpływ otoczenia społeczno-gospodarczego na program kształcenia w jednostce oraz weryfikację efektów kształcenia. Potwierdził się również aktywny udział przedsiębiorców i instytucji publicznych w procesie programowania oraz prowadzenia praktyk zawodowych. Współpracujący z jednostką praktycy prowadzą także zajęcia dydaktyczne na terenie Uczelni oraz są opiekunami praktyk zawodowych. System współpracy jednostki z otoczeniem społeczno-gospodarczym należy określić jako bardzo efektywny. Zaleca się jednak wprowadzenie form materialnego utrwalenia efektów współpracy, chociażby w formie sporządzania protokołów lub notatek z posiedzeń Zespołu Ekspertów Społeczno-Gospodarczych oraz Kolegium Opiniodawczo-Doradczego przy Rektorze. Ułatwi to wdrażanie wniosków ze spotkań w procesie doskonalenia systemu kształcenia oraz umożliwi prezentację dobrych praktyk Uczelni na zewnątrz.

Ocena spełnienia kryterium 3.1: w pełni

Uzasadnienie oceny: Skala oraz formy współpracy jednostki z otoczeniem społeczno-gospodarczym budzą uznanie. Przyjęte procedury zapewniają znaczący, a niektórych aspektach decydujący wpływ pracodawców na formułowanie programów kształcenia, określanie efektów kształcenia oraz weryfikację ich osiągnięcia.

3.2 W przypadku prowadzenia studiów we współpracy lub z udziałem podmiotów zewnętrznych reprezentujących otoczenie społeczne, gospodarcze lub kulturalne, sposób prowadzenia i organizację tych studiów określa porozumienie albo pisemna umowa zawarta pomiędzy Uczelnią a danym podmiotem. *

Uczelnia nie prowadzi studiów we sformalizowanej współpracy rozumianej według zapisów Ustawy. Natomiast Uczelnia zawarła kilkadziesiąt umów o współpracy, które obejmują m.in.: udział przedstawicieli pracodawców w pracach zespołów mających na celu zapewnienie i doskonalenie jakości kształcenia (Komisja ds. Programów Nauczania i Zapewnienia Jakości Kształcenia, Uczelnianej Komisji ds. Doskonalenia Systemu Jakości Kształcenia), odbywanie przez studentów praktyk i staży, organizację wizyt studyjnych, prowadzenie zajęć dydaktycznych z modułów kierunkowych i specjalnościowych, w których wymagana jest wiedza praktyczna i specjalistyczna, realizację prac dyplomowych, prowadzenie wspólnych projektów badawczych i konsultacji naukowych. Poza umowami zawartymi na poziomie Uczelni, oceniana jednostka współpracuje na podstawie zawartych umów z 14 podmiotami zaangażowanymi w kształtowanie i realizację programów kształcenia. Umowy określają zakres współpracy dla modułów kształcenia, prowadzonych na Wydziale. Podczas wizytacji potwierdzono fakt istnienia umów. Szczególnej ocenie poddano stałe umowy o praktykę zawodową. Na dzień wizytacji stwierdzono zawarcie umów z 39 podmiotami gospodarczymi i instytucjami publicznymi.

Ocena spełnienia kryterium 3.2: kryterium nie podlega ocenie

4. Jednostka dysponuje infrastrukturą dydaktyczną umożliwiającą realizację programu kształcenia o profilu praktycznym i osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia ocena w pełni

Uzasadnienie oceny w odniesieniu do kryterium 4 – w pełni - Infrastruktura naukowo-dydaktyczna, w tym specjalistyczne pracownie i laboratoria komputerowe, a także zbiory biblioteczne umożliwiają pełne osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia. Zajęcia e-learningowe realizowane są w formie interaktywnej w wymiarze nie przekraczającym 10% ogólnej liczby zajęć przewidzianych w programie studiów i posiadają charakter wspomagający nauczanie klasycznymi metodami dydaktycznymi.

Zalecenia w odniesieniu do kryterium 4 – Dalszy sukcesywny rozwój zasobów bibliotecznych i aktywizowanie studentów do ich pełniejszego wykorzystania.

4.1 Liczba, powierzchnia i wyposażenie sal dydaktycznych, w tym laboratoriów ogólnych i specjalistycznych są dostosowane do potrzeb kształcenia na ocenianym kierunku, w tym do liczby studentów. Jednostka zapewnia bazę dydaktyczną do prowadzenia zajęć związanych z praktycznym przygotowaniem do zawodu, umożliwiającą uzyskanie umiejętności zgodnych z aktualnym stanem praktyki związanej z ocenianym kierunkiem studiów oraz dostęp studentów do laboratoriów w celu wykonywania prac wynikających z programu studiów. *

Zespół Oceniający PKA przeprowadził wizytację infrastruktury dydaktycznej, sal dydaktycznych, laboratoriów komputerowych, specjalistycznych pracowni, biblioteki i czytelnicy. Przeprowadzono rozmowy z pracownikiem biblioteki oraz nauczycielami akademickimi będącymi opiekunami wybranych laboratoriów.

Wyższa Szkoła Ekonomii i Innowacji w Lublinie zapewnia swoim studentom i pracownikom bardzo dobre warunki studiowania i pracy zawodowej. Uczelnia posiada własną, nowoczesną bazę dydaktyczną o powierzchni 12 000 m². Pomieszczenia dydaktyczne to:

- 6 auli (na 350, 300, 280, 220, 220 i 150 miejsc);
- 5 dużych sal wykładowych (90 – 130 miejsc);
- 5 pracowni informatycznych wyposażonych w komputery nowej generacji (łącznie 160 stanowisk z dostępem do Internetu);
- 40 sal ćwiczeniowych i seminaryjnych;
- biblioteka wraz z czytelnią (w pełni z informatyzowaną, ze stałym łączem internetowym)
- 15 pracowni i laboratoriów specjalistycznych;
- hala sportowa (o pow. 310,8 m² z przyległym zapleczem sanitarnym) oraz siłownia;

Infrastrukturę WSEI tworzą również:

- pokoje dla kadry dydaktycznej (w sumie 13);
- 2 barki studenckie i kawiarenka internetowa;
- 2 punkty usług kserograficznych;
- bezpłatna sieć Wi-Fi;
- punkt sprzedaży książek wydawnictwa WSEI;
- bankomat i automaty sprzedażowe;
- strzeżony parking;
- Dom Studenta WSEI (na 300 miejsc, oddany do użytku w październiku 2014 roku, wyposażony w takie udogodnienia dla mieszkańców, jak: kawiarenka z czytelnią i miejscami do nauki, sieć Wi-Fi, podziemny parking oraz pralnia).

Na terenie całej Uczelni dostępne są nowe punkty bezprzewodowego Internetu (Wi-Fi). Urządzenia użyte do budowy tej sieci pracują w standardach G i N jednocześnie. Wszystkie połączenia są szyfrowane za pomocą bezpiecznego protokołu WPA2 z autoryzacją za pomocą portalu przechwytyjącego, co gwarantuje bezpieczeństwo danych.

Baza dydaktyczna WSEI jest dobrze przystosowana do potrzeb studentów niepełnosprawnych. Z myślą o niepełnosprawnych studentach została wybudowana nowoczesna winda oraz platforma dla osób poruszających się na wózkach inwalidzkich. W Uczelni bardzo aktywnie działa Biuro ds. Osób Niepełnosprawnych. Jego zadaniem jest monitoring udogodnień infrastrukturalnych i organizacyjnych, związanych z procesem studiowania, które WSEI oferuje osobom niepełnosprawnym. Wypożyczalnia Sprzętu Specjalistycznego zapewnia dostęp do sprzętu i urządzeń specjalistycznych wspomagających proces dydaktyczny, ds. specjalistycznego oprogramowania komputerowego, rzutników do wyświetlania tekstu wykładu, pomoc w dostępie do literatury specjalistycznej i naukowej, ds. Działania te koordynowane są przez Asystenta Osób Niepełnosprawnych.

Pomieszczenia dydaktyczne są wyposażone w nowoczesny sprzęt multimedialny. Rozwojowi naukowemu służy 17 nowoczesnych laboratoriów dydaktycznych wyposażonych w unikalną aparaturę naukowo-badawczą. Niektóre z nich, ds. Laboratorium Psychologii Eksperymentalnej wyposażone w zestaw Eye tracker oraz sprzęt do neuroobrazowania pracy mózgu EEG (w tym pod wpływem bodźców w postaci komunikatów reklamowych) są wykorzystywane dla realizacji celów dydaktycznych na wizytowanym kierunku *zarządzanie*. Nie ulega wątpliwości, że liczba i wyposażenie laboratoriów są pochodną wieloletniej czasochłonnej pracy związanej z aplikowaniem o fundusze unijne. Skuteczność tych działań ocenia się bardzo wysoko, ponieważ Wyższa Szkoła Ekonomii i Innowacji w Lublinie pozyskała od 2007 roku środki unijne na kwotę 190 milionów złotych, z których znaczna część została przeznaczona na rozwój infrastruktury naukowo-dydaktycznej Uczelni.

Na bazę dydaktyczną WSEI w Lublinie składają się nie tylko wymienione wcześniej pomieszczenia, ale również nowoczesny sprzęt dydaktyczny. Do dyspozycji nauczycieli i studentów pozostaje ponad 250 komputerów stacjonarnych, 120 laptopów, 20 projektorów multimedialnych, a także rzutniki pisma, magnetofony, telewizory i tablice interaktywne.

Na zajęciach prowadzonych na ocenianym kierunku *zarządzanie* wykorzystywane jest odpowiednie oprogramowanie, w tym arkusze kalkulacyjne, pakiety finansowo-księgowo, gry edukacyjne „Przedsiębiorstwo symulacyjne” i inne.

Wydział Administracji i Ekonomii zapewnia bazę dydaktyczną do prowadzenia zajęć związanych z praktycznym przygotowaniem do zawodu, która umożliwia uzyskanie umiejętności zgodnych z aktualnym stanem praktyki związanej z ocenianym kierunkiem studiów, a także skutecznie stara się włączać w procesy dydaktyczne pracodawców. Uczelnia bardzo aktywnie współpracuje z interesariuszami zewnętrznymi, w tym z pracodawcami. Na stronie internetowej WSEI wymieniono podmioty z którymi Uczelnia systematycznie współpracuje. Są wśród nich:

- 53 krajowe przedsiębiorstwa i instytucje;
- 50 partnerów zagranicznych;
- 4 partnerskie Uczelnie krajowe:
 - Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie
 - Wyższa Szkoła Humanistyczno-Przyrodnicza w Sandomierzu
 - Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości w Ostrowcu Świętokrzyskim

- Wyższa Szkoła Biznesu im. Bp. Jana Chrapka w Radomiu

O tym, iż jest to rzeczywista, a nie tylko deklarowana współpraca świadczy przebieg owocnej dyskusji Zespołu Oceniającego PKA z przedstawicielami pracodawców, w którym wzięło udział 25 lubelskich dyrektorów i menedżerów.

Oceniana jednostka korzysta z bazy dydaktycznej Uczelni. Specyfika kształcenia na kierunku *Zarządzanie* nie wymaga dostępu do specyficznej bazy laboratoryjnej, prowadzonej lub udostępnianej przez podmioty z otoczenia społeczno-gospodarczego. Baza zewnętrzna jest udostępniana w ramach praktyk studenckich.

Podczas spotkania z Zespołem Oceniającym PKA studenci pozytywnie ocenili infrastrukturę dydaktyczną wykorzystywaną w procesie kształcenia na wizytowanym kierunku. Sale, w których odbywają się zajęcia są w opinii studentów odpowiednio wyposażone i dostosowane do liczebności grup studenckich. Posiadana infrastruktura dydaktyczna przystosowana jest do potrzeb osób z niepełnosprawnościami.

2. Ocena spełnienia kryterium 4.1. – wyróżniająco

3. Uzasadnienie oceny: Baza dydaktyczna, którą dysponuje Wydział Administracji i Ekonomii Wyższej Szkoły Ekonomii i Innowacji w Lublinie umożliwia pełne osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia na kierunku *zarządzanie*. Ważny jest przy tym fakt, że budynek jest własnością WSEI. Liczbę i wyposażenie sal dydaktycznych, pracowni komputerowych i specjalistycznych laboratoriów ocenia się wyróżniająco. Ponadto Uczelnia ustawicznie dąży do doskonalenia infrastruktury dydaktycznej i naukowej. W roku 2013 przeprowadzono kosztowne remonty i modernizacje siedziby, co znacznie podniosło standard i funkcjonalność poszczególnych części budynku. Nad optymalnym wykorzystaniem infrastruktury technicznej WSEI, w tym głównie pracowni i laboratoriów specjalistycznych oraz sprzętu multimedialnego czuwa Wydziałowa Komisja ds. Programów Nauczania i Zapewnienia Jakości Kształcenia.

4.2 Jednostka zapewnia studentom ocenianego kierunku możliwość korzystania z zasobów bibliotecznych i informacyjnych, w tym w szczególności dostęp do lektury obowiązkowej i zalecanej w sylabusach, oraz do Wirtualnej Biblioteki Nauki. *

1. Wyższa Szkoła Ekonomii i Innowacji w Lublinie posiada własną bibliotekę z dwiema czytelniami do dyspozycji studentów i wykładowców. Biblioteka składa się z:

- czytelnia głównej ze stanowiskami do pracy dla 50 osób;
- czytelnia księgozbioru podręcznego dla 25 osób;
- 12 stanowisk komputerowych do przeglądania komputerowych katalogów bibliotecznych, zamawiania zbiorów online oraz korzystania z cyfrowych baz danych. Podkreślić należy, że 4 komputery są dostosowane do pracy studentów niepełnosprawnych. Stanowiska te wyposażone są w specjalne stoliki pod komputery dla osób poruszających się na wózkach, podświetlane lupy do powiększania tekstu, ekrany dotykowe, specjalistyczne podpórki pod nadgarstek i podkładki pod myszki. Na terenie czytelnia znajduje się ponadto winda dla osób z niepełnosprawnościami;
- stanowisko do udostępniania zbiorów – z wykorzystaniem programu komputerowego PATRON 4;
- pomieszczenia ze stanowiskiem komputerowym do opracowania zbiorów bibliotecznych;
- magazynów księgozbioru głównego, podręcznego i czasopism;
- pomieszczenia pomocniczego do kserowania tekstu;
- pomieszczenia socjalnego dla pracowników Biblioteki, kompleksu pomieszczeń sanitarnych, w tym toalet przystosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych;

Księgozbiór Biblioteki WSEI liczy około 55 000 egzemplarzy książek z różnych dziedzin nauki. Zbiory biblioteki tworzą pozycje zwarte, zbiory specjalne, komputerowe bazy wiedzy, 150 tytułów czasopism naukowych w wersji tradycyjnej i elektronicznej. Studenci kierunku *zarządzanie* posiadają dostęp do 32 tytułów prenumerowanych czasopism, takich jak między innymi:

- 1 Ekonomia i Organizacja Przedsiębiorstw;
- 2 Ekonomista;
- 3 Finanse Komunalne (wersja online);
- 4 Handel Wewnętrzny;
- 5 Harvard Business Review. Polska;

- 6 Logistyka;
- 7 Logistyka i Transport;
- 8 Logistyka Odzysku (wersja tradycyjna i online);
- 9 MBA. Management and Business Administration. Central Europe;
- 10 Marketing i Rynek;
- 11 Marketing w Praktyce;
- 12 Organizacja i Kierowanie;
- 13 Personel i *Zarządzanie* (wersja tradycyjna i online);
- 14 Poradnik Rachunkowości Budżetowej (wersja tradycyjna i online);
- 15 Przegląd Organizacji;
- 16 Rachunkowość;
- 17 Rachunkowość Budżetowa (wersja tradycyjna i online);
- 18 Świat Nieruchomości;
- 19 *Zarządzanie Zasobami Ludzkimi*;
- 20 Zeszyty Teoretyczne Rachunkowości.

Poza książkami i czasopismami w wersji tradycyjnej i elektronicznej w bibliotece znajdują się również zbiory specjalne: audiobooki, e-booki dostępne dla czytelników zarówno na terenie Uczelni, jak i w domu, płyty CD i DVD, kasyety VHS i magnetofonowe oraz mapy i plansze dydaktyczne.

Zasoby biblioteczne są systematycznie aktualizowane poprzez zakup nowych pozycji. Biblioteka aktywnie pozyskuje także nowości:

- z projektów finansowanych przez Unię Europejską, realizowanych przez WSEI we współpracy z Fundacją OIC Poland, Polską Agencją Rozwoju Przedsiębiorczości, władzami samorządowymi, urzędami pracy i innymi podmiotami;
- z darów Biblioteki Narodowej oraz Narodowego Banku Polskiego;
- poprzez wymianę publikacji naukowych z Uczelniami niepublicznymi;
- z darowizn od wykładowców i innych osób fizycznych i prawnych.

Biblioteka jest skomputeryzowana, ma stałe łącze z Internetem. Katalogi biblioteki są udostępnione przez stronę internetową WSEI. Również zamawianie i rezerwacja wypożyczeń odbywa się online poprzez Internet. Czytelnicy, poprzez stronę internetową Biblioteki WSEI mają dostęp online do zasobów bibliotecznych (ds. e-book w bazie elektronicznej czytelnia Libralbuk) oraz zautomatyzowanych katalogów, a także do zasobów elektronicznych i katalogów innych bibliotek regionu oraz kraju, w tym ogólnopolskiego katalogu NUKAT.

Czytelnicy mają także dostęp do zasobów Wirtualnej Biblioteki Nauki, do takich komputerowych baz danych online, jak: LEX Szkolnictwo Wyższe i Nauka z modułami: Moduł Prawo Europejskie, Moduł Komentarze, Moduł Monografie, Serwis HR LEX, Serwis Prawa Pracy i Ubezpieczeń Społecznych LEX, Prawo Oświatowe LEX, Vademecum Głównego Księgowego LEX, Serwis Prawo i Zdrowie LEX; bazy czasopism w języku angielskim: EBSCOhost, EBSCO – PsycARTICLES, ARIANTA – naukowe i fachowe polskie czasopisma elektroniczne, Czytelnia czasopism online Wydawnictwa INFOR, Czytelnia Czasopism online Wolters Kluwer.

Studenci WSEI mogą na podstawie zawartych umów korzystać także ze zbiorów innych naukowych bibliotek na terenie Lublina, tj.:

- Biblioteki Politechniki Lubelskiej,
- Biblioteki Instytutu Transportu,
- Biblioteki Uniwersytetu Medycznego w Lublinie,
- Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej im. Hieronima Łopacińskiego w Lublinie,
- Miejskiej Biblioteki Publicznej,
- Pedagogicznej Biblioteki Wojewódzkiej im. Komisji Edukacji Narodowej w Lublinie.

W opinii studentów zasoby wypożyczalni zaspokajają ich potrzeby w zakresie dostępu do obowiązkowej oraz zalecanej w sylabusach przedmiotów literatury w sylabusach przedmiotów. Są też systematycznie powiększane poprzez zakup nowych pozycji. Należy wspomnieć, że zamawianie i rezerwacja odbywa się w formie elektronicznej, co w ocenie studentów jest dla nich bardzo dużym ułatwieniem. Wypożyczalnia umożliwia im dostęp do książek i czasopism krajowych i zagranicznych. Czytelnicy poprzez stronę internetową biblioteki mają dostęp do zasobów elektronicznych, a także zasobów Wirtualnej Biblioteki. Biblioteka jest czynna w

wymiarze odpowiednim do potrzeb studentów..

2. Ocena spełnienia kryterium 4.2. w pełni

3. Uzasadnienie oceny: Zbiory biblioteczne: podręczniki, czasopisma oraz elektroniczne bazy danych odpowiadają potrzebom kierunku *zarządzanie* i zapewniają studentom możliwość korzystania z literatury podstawowej i uzupełniającej.

4.3 W przypadku, gdy prowadzone jest kształcenie na odległość, jednostka umożliwia studentom i nauczycielom akademickim dostęp do platformy edukacyjnej o funkcjonalnościach zapewniających co najmniej udostępnianie materiałów edukacyjnych (tekstowych i multimedialnych), personalizowanie dostępu studentów do zasobów i narzędzi platformy, komunikowanie się nauczyciela ze studentami oraz pomiędzy studentami, tworzenie warunków i narzędzi do pracy zespołowej, monitorowanie i ocenianie pracy studentów, tworzenie arkuszy egzaminacyjnych i testów

I. Wydział Administracji i Ekonomii wykorzystuje w procesie dydaktycznym platformę e-learningową. W strukturze prowadzonych zajęć kształcenie na odległość stanowi 9,7% ogólnej liczby godzin w toku studiów stacjonarnych (221 na całkowitą ich liczbę 2275 godzin) i 8,0% na studiach niestacjonarnych (111 z 1390 godzin). Można z powyższego wysnuć wniosek, że e-learning stanowi jedynie pomocniczą formę prowadzenia zajęć. W Raporcie Samooceny stwierdzono, że w roku akademickim 2014/15 na platformie elearningowej prowadzono 47 kursów dla studentów kierunku *zarządzanie* oraz że ich zdecydowana większość stanowiła uzupełnienie do zajęć prowadzonych w sposób tradycyjny. Warto także nadmienić, że wprowadzenie zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość poprzedzone było szkoleniami dla pracowników naukowych i praktyków gospodarczych prowadzących zajęcia na ocenianym kierunku.

Dostęp do platformy, jak i do poszczególnych kursów, jest spersonalizowany, co oznacza że studenci i wykładowcy używają danych dostępowych z wirtualnego dziekanatu, po uprzednim zalogowaniu. Platforma e-learningowa daje możliwość nie tylko zamieszczania materiałów dydaktycznych dla studentów, ale również bezpośredniej komunikacji nauczyciela akademickiego ze studentem i vice versa, prowadzenia dyskusji grupowych a także przeprowadzania testów sprawdzających wiedzę. W kursach może być wykorzystywany również moduł zadań wykonywanych indywidualnie i grupowo oraz aplikacja głosowania. Wykładowca prowadzący kurs ma pełny wgląd w raporty zdarzeń i statystyki interakcji. Aktywność studentów jest na bieżąco oceniana, przy czym upoważnieni studenci posiadają dostęp do arkuszy ocen. Korzystanie z platformy e-learningowej jest powszechne, co znajduje swoje odzwierciedlenie również w sylabusach przedmiotów (w których opisany jest zakres w jakim student korzysta z platformy dydaktycznej) oraz obciążeniach godzinowych pracowników naukowo-dydaktycznych, gdzie większości z nich powierzono niewielką część zajęć w ramach e-learningu.

W opinii studentów dostęp do platformy, jak i poszczególnych kursów jest personalizowany, studenci używają do niej danych dostępowych z Wirtualnego Dziekanatu. Platforma umożliwia prowadzącym zajęcia umieszczenie materiałów, tworzenie testów sprawdzających, prowadzenie dyskusji grupowych oraz bezpośrednią komunikację z prowadzącym.

W opinii studentów kursy te stanowiły uzupełnienie do zajęć prowadzonych w sposób teoretyczny, a także pozwalały na poszerzanie wiedzy zdobywanej na zajęciach oraz umożliwiały powtórzenie materiału. To ostatnie okazywało się przydatne zwłaszcza przed egzaminami. Studenci podkreślili, że w większości przypadków ich aktywność jest oceniana. Mają oni również na bieżąco dostęp do wyników swoich ocen.

2. Ocena spełnienia kryterium 4.3 – w pełni

3. Uzasadnienie oceny: Kształcenie z wykorzystaniem platformy elearningowej ma charakter wspomagający jako forma blended learningu. Funkcjonalność platformy elearningowej wspierającej proces dydaktyczny oceniana jest wysoko. Podobnie kompleksowa zawartość i zasady aktualizacji danych zamieszczonych na stronie internetowej WSEI oceniana jest wysoko przez Zespół oceniający PKA. W opinii studentów platforma stanowi uzupełnienie do zajęć prowadzonych w formie tradycyjnej i pozwala im na poszerzenie wiedzy.

5. Jednostka zapewnia studentom wsparcie w procesie uczenia się i wchodzenia na rynek pracy -ocena w pełni

Uzasadnienie oceny w odniesieniu do kryterium 5

Pomoc dydaktyczna oraz materialna sprzyja rozwojowi zawodowemu i społecznemu studentów. Studenci pozytywnie ocenili wsparcie Uczelni w zakresie opieki naukowej oraz dydaktycznej, która umożliwia osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia. System pomocy materialnej działa prawidłowo. Uczelnia umożliwia studentom wizytowanego kierunku wyjazdy na wymiany zagraniczne w ramach programu Erasmus+. WSEI posiada podpisane umowy partnerskie z ośrodkami akademickimi w Europie. Sam system informacyjny służący rozpowszechnianiu wiedzy na temat wymiany funkcjonuje w pełni prawidłowo. Jednakże zainteresowanie studentów mobilnością jest znikome. Studenci kierunku *zarządzanie* mają możliwość kontaktu z przedstawicielami pracodawców regionu lubelskiego. Wydział współpracuje z wieloma firmami i instytucjami związanymi z wizytowanym kierunkiem, które oferują studentom praktyki zawodowe, staże a także prezentują warunki zatrudnienia. Władze Wydziału wspierają działalność organizacji studenckich oraz Samorządu Studentów m.in. poprzez wsparcie finansowe oraz udostępnianie infrastruktury. Jednostka zapewnia studentom z niepełnosprawnościami wsparcie naukowe, dydaktyczne i materialne umożliwiające im pełny udział w procesie kształcenia poprzez odpowiednią infrastrukturę, możliwość wypożyczenia specjalistycznego sprzętu, a także pomoc oferowaną przez Pełnomocnika Rektora ds. Osób Niepełnosprawnych. Jednostka zapewnia skuteczną i kompletną obsługę administracyjną. Studenci pozytywnie ocenili dostęp do informacji na temat programu kształcenia oraz Funduszu Pomocy Materialnej.

Zalecenia w odniesieniu do kryterium 5

Należy podjąć działania zachęcające studentów do uczestnictwa w międzynarodowych programach mobilności

5.1 Pomoc dydaktyczna i materialna sprzyja rozwojowi zawodowemu i społecznemu studentów poprzez zapewnienie dostępności nauczycieli akademickich, pomoc w procesie uczenia się i skutecznym osiąganiu zakładanych efektów kształcenia oraz zdobywaniu umiejętności praktycznych, także poza zorganizowanymi zajęciami dydaktycznymi. W przypadku prowadzenia kształcenia na odległość jednostka zapewnia wsparcie organizacyjne, techniczne i metodyczne w zakresie uczestniczenia w e-zajęciach. *

1. Studenci wizytowanego kierunku pozytywnie ocenili system opieki dydaktycznej. Nauczyciele akademicy są dla nich dostępni podczas trwania dyżurów dydaktycznych, a także umożliwiają im kontakt drogą elektroniczną lub telefoniczną. Również Władze Wydziału pełnią dyżury podczas, których dostępni są dla studentów. Wymiar czasu trwania konsultacji uznano za wystarczający. Z pozytywną oceną ze strony studentów spotkali się pracownicy administracyjni Uczelni. Bardzo dobrze oceniono ich kompetencje, jak i kulturę pracy.

Harmonogram zajęć oraz obciążenie semestralne zostały przez studentów ocenione pozytywnie. Ich zdaniem obciążenie jest odpowiednie i umożliwia realizację zamierzonych celów. Podkreślili oni, że sekwencja zajęć dydaktycznych pozwala na stopniowe zwiększanie poziomu trudności oraz brak powtarzania treści.

Zasady dyplomowania są znane studentom wizytowanego kierunku. Na spotkaniu z Zespołem Oceniającym PKA zwrócili oni uwagę na możliwość samodzielnego wyboru promotora, o ile ten posiada wolne miejsce w grupie seminaryjnej, a także tematu pracy dyplomowej.

Przyznawanie świadczeń pomocy materialnej odbywa się na podstawie Regulaminu przyznawania pomocy materialnej dla studentów Wyższej Szkoły Ekonomii i Innowacji w Lublinie z dnia 1 października 2014 roku, który został opracowany w porozumieniu z Samorządem Studentów.

Studenci studiów stacjonarnych i niestacjonarnych mogą ubiegać się w ramach środków z Funduszu Pomocy Materialnej o wszystkie świadczenia wskazane w art. 173 ust. 1 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym. Podziału dotacji dokonuje Rektor w porozumieniu z przedstawicielami samorządu zgodnie z art. 174 ust. 2 Ustawy. Podział uwzględnia zgodną również z art. 174 ust. 4 proporcję między stypendiami socjalnymi a stypendiami Rektora dla najlepszych studentów. Na wniosek Samorządu Studentów przyznawaniem świadczeń pomocy materialnej zajmują się komisje

stypendialne, w których większość stanowią studenci, co jest zgodne z art. 176 ust. 3 oraz art. 177 Ustawy. W zakresie postępowań odwoławczych, właściwa jest odwoławcza komisja stypendialna, której skład również uwzględnia większość przedstawicieli studentów.

Studenci pozytywnie ocenili zaplecze socjalne Uczelni. Podkreślili, że opłaty za zamieszkanie w Domu Studenckim są stosunkowo niskie, a warunki, w których mieszkają są na wysokim poziomie. Uczelnia zapewnia studentom liczne promocje, które umożliwiają im zwolnienie z części lub całości czesnego. Oferta ta skierowana jest m.in. do najlepszych kandydatów na studia z danego kierunku, a także osób studiujących drugi kierunek studiów. W odpowiedzi na wnioski studentów wprowadzono również bonifikatę rodzinną, która pozwala na zwolnienie z części opłat dla osób związanych pokrewieństwem. Studenci bardzo pozytywnie ocenili te formy wsparcia oferowane przez Uczelnię.

Ocena spełnienia kryterium 5.1: w pełni

Uzasadnienie oceny: Studenci pozytywnie ocenili wsparcie Uczelni w zakresie opieki naukowej oraz dydaktycznej, która sprzyja rozwojowi naukowemu, społecznemu i zawodowemu oraz umożliwia osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia. System pomocy materialnej działa prawidłowo.

5.2 Jednostka stworzyła warunki do udziału studentów w krajowych i międzynarodowych programach mobilności, w tym poprzez organizację procesu kształcenia umożliwiającą wymianę krajową i międzynarodową.

Władze Wydziału Administracji i Ekonomii Wyższej Szkoły Ekonomii i Innowacji w Lublinie stworzyły studentom kierunku *zarządzanie* odpowiednie warunki do udziału studentów w krajowych i międzynarodowych programach mobilności. Wydział oferuje studentom możliwości udziału w międzynarodowych programach mobilności dzięki:

- 2 umowom zawartym na czas nieokreślony w ramach programu Erasmus na poziomie Uczelni,
- 8 umowom w ramach programu Erasmus, które zawarte były na poziomie Wydziału od roku uruchomienia kształcenia na kierunku *zarządzani*, przy czym 5 z nich zostało przedłużonych na kolejne lata.

Uczelnia podpisała również 14 umów o współpracy (w tym wymiany studentów) z ukraińskimi szkołami wyższymi. W tym celu Wydział uzgodnił program kształcenia na studiach II stopnia z Wschodnioeuropejskim Uniwersytetem Narodowym im. Łesi Ukrainki i prowadzi aktualnie takie uzgodnienia z Uniwersytetem Administracji Celnej i Finansów w Dnipropetrowsku.

Pomimo tych działań rozmiary wymiany studenckiej są niewielkie. Z danych zamieszczonych w Raporcie Samooceny w tabeli 11 wynika, że w ostatnich 3 latach w wyjazdach do zagranicznych Uczelni partnerskich uczestniczyło zaledwie 2 studentów (oba w ramach programu ERASMUS w roku akademickim 2013/2014). W analogicznym okresie nie zanotowano przyjazdów studentów zagranicznych na wizytowany kierunek. Dane te dowodzą, że należy istotnie zintensyfikować starania na rzecz promocji programów międzynarodowej wymiany studenckiej w celu zwiększenia liczby studentów korzystających ze stwarzanych w tym względzie możliwości.

. Uczelnia umożliwia studentom wizytowanego kierunku wyjazdy na wymiany zagraniczne w ramach programu Erasmus+. WSEI posiada podpisane umowy partnerskie z ośrodkami akademickimi w Europie. Sam system informacyjny służący rozpowszechnianiu wiedzy na temat wymiany funkcjonuje w pełni prawidłowo. Jednakże zainteresowanie studentów mobilnością jest znikome. Z możliwości tej w ciągu ostatnich 3 lat skorzystały 2 osoby.

Podczas spotkania z Zespołem Oceniającym PKA wiele osób podkreśliło, że nie jest zainteresowanych wyjazdem zagranicznym, ani możliwością odbycia zagranicznych praktyk zawodowych. Wśród głównych przyczyn tego stanu rzeczy należy wskazać kwestie rodzinne oraz finansowe, a także aktywność zawodową.

2. Ocena spełnienia kryterium 5.2. – znacząco

3. Uzasadnienie oceny

Organizacja procesu kształcenia umożliwia wymianę krajową i międzynarodową, jednak zainteresowanie nią ze strony studentów jest znikome. Niezbędne jest zdiagnozowanie przyczyn

tego stanu rzeczy i podjęcie działań charakterze informacyjnym i aktywizującym.

5.3 Jednostka wspiera studentów ocenianego kierunku w kontaktach z otoczeniem społecznym, gospodarczym lub kulturalnym oraz w procesie wchodzenia na rynek pracy, w szczególności współpracując z instytucjami działającymi na tym rynku. *

1.

Oceniana jednostka ściśle współpracuje z Uczelnianym Biurem Karier w zakresie kontaktów z otoczeniem społeczno-gospodarczym. Biuro Karier wspiera studentów w relacjach z otoczeniem poprzez: współpracę z lubelskimi Urzędami Pracy i instytucjami rynku pracy. Przykładem takiej współpracy jest realizacja programu „Staż z mentorem twoim wyborem”. Prowadzony jest Bank Ofert Pracy. Na uwagę zasługuje pomoc Biura Karier w ocenie kompetencji zawodowych i przygotowaniu dokumentów aplikacyjnych. Służy temu między innymi wprowadzony System Profilowanego Doradztwa Edukacyjnego, wykorzystujący narzędzie KORIDE. Wykorzystywane jest również narzędzie badania kompetencji Astra. Biuro Karier oferuje pracodawcom współpracę w znalezieniu odpowiednich, dobrze przygotowanych kandydatów do pracy. Jednostce dedykowane są prezentacje odpowiednich firm oraz pośrednictwo w procesach rekrutacyjnych. Biuro Karier prowadzi również, skierowane m.in. do pracodawców kampanie informacyjno-promocyjne na temat aktualnej listy kierunków i specjalności kształcenia. Biuro Karier adresuje również ofertę edukacyjną, skierowaną do przedsiębiorców, jak chociażby warsztaty „Kreowanie własnego wizerunku w biznesie”. Tego typu działania zacieśniają współpracę z otoczeniem społeczno-gospodarczym, poprzez wskazanie dodatkowych korzyści dla przedsiębiorców. Przy współpracy z Biurem Karier, oceniana jednostka jest zaangażowana w dodatkowe formy zdobywania przez studentów umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych poza programem studiów, takie jak staże studenckie i nieobowiązkowe praktyki zawodowe.

Podczas spotkania z Zespołem Oceniającym PKA studenci podkreślili, że korzystają z Biura Karier, gdy zachodzi taka potrzeba. W ich ocenie działa ono prawidłowo.

Studenci mają również możliwość rozwoju zrzeszając się w działających na Uczelni 17 organizacjach studenckich. Należy zwłaszcza wyróżnić działające na Wydziale Koło Naukowe Zarządzania, które organizuje spotkania cykliczne podczas, których omawiane są prace związane z realizowanymi projektami, a jego członkowie biorą czynny udział w ogólnopolskich konferencjach i seminariach.

Władze Uczelni wspierają również Samorząd Studentów, który podejmuje działania mający charakter kulturalny. Przedstawiciele studentów pozytywnie ocenili współpracę z Władzami, które starają się wspierać ich poprzez zapewnienie niezbędnych im środków finansowych, a także umożliwiają im korzystanie z infrastruktury Uczelni.

Na podstawie analizy własnej oraz opinii wyrażonych przez studentów, należy stwierdzić, że Wydział stwarza odpowiednie warunki do kontaktu z z otoczeniem gospodarczym, a także społeczno – kulturalnym.

Ocena spełnienia kryterium 5.3: w pełni

Uzasadnienie oceny: Studenci kierunku *zarządzanie* mają możliwość kontaktu z otoczeniem gospodarczym i społecznym. Wydział współpracuje z wieloma firmami i instytucjami związanymi z wizytowanym kierunkiem. Władze Wydziału wspierają działalność organizacji studenckich oraz Samorządu Studentów m.in. poprzez wsparcie finansowe oraz udostępnianie infrastruktury.

5.4 Jednostka zapewnia studentom niepełnosprawnym wsparcie dydaktyczne i materialne, umożliwiające im pełny udział w procesie kształcenia.

1. Na WSEI funkcjonuje Biuro ds. Osób Niepełnosprawnych, kierowane przez Pełnomocnika Rektora ds. Osób Niepełnosprawnych, które działa w oparciu o Regulamin przyznawania wsparcia w ramach dotacji budżetowej na zadania związane ze stwarzaniem studentom, będącym osobami niepełnosprawnymi, warunków do pełnego udziału w procesie kształcenia z dnia 27 października 2012 roku. Zostały w nim zawarte m.in. wykaz działań, które mogą zostać sfinansowane z dotacji. Wśród nich należy szczególnie wyróżnić dostosowanie egzaminów wstępnych, okresowych oraz innych form weryfikacji wiedzy do możliwości studentów niepełnosprawnych, zapewnienie

studentom niepełnosprawnym dojazdu na zajęcia, zapewnienie w trakcie zajęć dydaktycznych usług specjalistów (np. tłumacz języka migowego), a także zapewnienie zajęć wyrównawczych. Wsparcie to jest udzielane na pisemny wniosek studenta.

Uczelnia zapewnia również studentom z niepełnosprawnością odpowiednio przystosowane sale zajęciowe, a także oferuje możliwość wypożyczenia specjalistycznego sprzętu, który umożliwi im pełny udział w procesie kształcenia. Należy wskazać, że sprzęt oferowany przez WSEI jest również oferowany studentom poza terenem jednostki, co pozwala im na odpowiednie poszerzanie wiedzy w domu lub podczas trwania praktyk studenckich.

Biuro ds. Osób Niepełnosprawnych przeprowadza wśród studentów posiadających orzeczenie o stopniu niepełnosprawności ankietę, a jej celem jest pozyskanie opinii na temat świadczonych w WSEI form pomocy na rzecz studentów z niepełnosprawnością oraz zebranie informacji dotyczących nowych propozycji wsparcia dla tych osób ze strony Uczelni.

Ocena spełnienia kryterium 5.4: wyróżniająco

Uzasadnienie oceny: Jednostka zapewnia studentom z niepełnosprawnościami wsparcie naukowe, dydaktyczne i materialne umożliwiające im pełny udział w procesie kształcenia poprzez odpowiednią infrastrukturę, możliwość wypożyczenia specjalistycznego sprzętu, a także pomoc oferowaną przez Pełnomocnika Rektora ds. Osób Niepełnosprawnych.

5.5 Jednostka zapewnia skuteczną i kompetentną obsługę administracyjną studentów w zakresie spraw związanych z procesem dydaktycznym oraz pomocą materialną, a także publiczny dostęp do informacji o programie kształcenia i procedurach toku studiów.

1. Dostęp do informacji w zakresie spraw związanych z procesem dydaktycznym, studenci mają poprzez system Wirtualnego Dziekanatu oraz stronę internetową Uczelni. Znajdują się tam niezbędne informacje odnoszące się do programu kształcenia i toku studiów. Wzory wszystkich dokumentów w zakresie wymienionych procesów pomocy i wsparcia są dostępne w wersji papierowej w odpowiednich działach, natomiast ich odpowiedniki są dostępne na stronach internetowych. Należy wskazać, że wszelkie informacje dotyczące przyznawania świadczeń z Funduszu Pomocy Materialnej są przesyłane nowoprzyjętym studentom za pomocą poczty tradycyjnej, a dla studentów pozostałych lat udostępniane są za pomocą elektronicznego systemu Uczelni oraz strony internetowej. Podczas spotkania z Zespołem Oceniającym PKA studenci pozytywnie ocenili przejrzystość procedur, a także podkreślili, że w przypadku ewentualnych uwag lub wątpliwości mogą oni liczyć na pomoc ze strony pracowników administracyjnych Uczelni.

W opinii studentów obecnych na spotkaniu z Zespołem Oceniającym PKA godziny otwarcia działów administracyjnych są dostosowane do ich potrzeb. Studenci pozytywnie ocenili kompetencje oraz kulturę pracy pracowników. Podkreślili również, że w razie potrzeb mogą oni liczyć na pomoc ze strony pracowników Uczelni poza godzinami pracy.

Warto wskazać, że studenci posiadają dostęp do informacji dotyczących ich planu zajęć oraz odwołanych zajęć dydaktycznych za pomocą elektronicznego systemu Uczelni. Należy zwrócić uwagę, że informacja o odwołanych zajęciach dydaktycznych jest również przekazywana studentom za pomocą wiadomości tekstowej SMS.

Ocena spełnienia kryterium 5.5.: w pełni

Uzasadnienie oceny: Jednostka zapewnia skuteczną i kompletną obsługę administracyjną. Studenci pozytywnie ocenili dostęp do informacji na temat programu kształcenia oraz Funduszu Pomocy Materialnej.

6. W jednostce działa skuteczny wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia zorientowany na ocenę realizacji efektów kształcenia i doskonalenia programu kształcenia oraz podniesienie jakości na ocenianym kierunku studiów

Uzasadnienie oceny w odniesieniu do kryterium 6 ocena w pełni

Uczelnia określiła i przyjęła politykę jakości. Na Wydziale funkcjonuje kompleksowy wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia. Określone zostały cele systemu, zadania oraz określono

kompetencje i zadania dla gremiów i osób odpowiedzialnych za jakość kształcenia w tym na kierunku *zarządzanie* ..

Na podstawie analizy otrzymanej dokumentacji należy stwierdzić, iż Wydział opracował wewnętrzne przepisy prawne normujące proces zapewnienia jakości kształcenia, zarówno o charakterze ogólnym, jak i odnoszące się bezpośrednio do funkcjonowania Uczelnianego systemu zapewnienia jakości. Przepisy te w sposób kompleksowy określają procedury, cele jakościowe. Są one spójne oraz zgodne z przepisami powszechnie obowiązującymi. Brak jest uregulowań w zakresie sposobu gromadzenia opisu działań dotyczących zapewnienia jakości kształcenia oraz dostępu do informacji o programie i procesie kształcenia oraz jego wynikach. Pozostałe elementy tego systemu są dobrze opracowane. Wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia uwzględnia ocenę monitorowania i weryfikacji efektów kształcenia, przeglądy programu studiów, ocenę jakości kadry akademickiej, opinie studentów o kadrze akademickiej. Wizytacja w tym spotkania z władzami Uczelni i Wydziału, kadrą i studentami oraz interesariuszami zewnętrznymi pozwala uznać, iż informacje pozyskiwane o jakości kształcenia od studentów i pracodawców są wykorzystywane do doskonalenia jakości kształcenia. Na Wydziale prowadzona jest systematyczna ocena skuteczności wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia, która pozwoliła na wprowadzenie działań doskonalących. Rozszerzono zakres funkcjonowania wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia oraz oceny jego skuteczności poprzez wprowadzenie odpowiednich ankiet dotyczących zakresu systemu i oceny skuteczności systemu w obszarze: oceny efektów kształcenia na poziomie kierunku (adresowanej do osób tworzących minimum kadrowe), oceny programu studiów i jego zgodności z przepisami prawa, oceny efektów kształcenia na poziomie przedmiotu.

Zalecenia w odniesieniu do kryterium 6

Należy doskonalić wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia w szczególności w zakresie oceny etapowych i końcowych efektów kształcenia i sposobów ich weryfikacji.

6.1 Jednostka, mając na uwadze politykę jakości, wdrożyła wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia umożliwiający systematyczne monitorowanie, ocenę i doskonalenie realizacji procesu kształcenia na ocenianym kierunku studiów, w tym w szczególności ocenę stopnia realizacji zakładanych efektów kształcenia i okresowy przegląd programów studiów mający na celu ich doskonalenie, przy uwzględnieniu: *

Uczelnia określiła i przyjęła politykę jakości. W październiku 2013 r. Senat Uczelni pozytywnie zaopiniował politykę jakości. Jej analiza i ocena wskazuje, że wyznacza ona cele związane z jakością kształcenia, w tym przede wszystkim nabycie przez studenta wiedzy adekwatnej do zachodzących zmian w otoczeniu, współpracę z interesariuszami zewnętrznymi, prowadzenie badań naukowych i rozwojowych, wykształcenie wysokiej klasy specjalistów znajdujących zatrudnienie w różnych sektorach gospodarki. Odnosi się do ustalonych w misji, wizji i strategii Uczelni priorytetów rozwoju kształcenia określonych z perspektywy przyjętego w strategii horyzontu planowania. Wydział określił również główne cele własne polityki jakości. Jej analiza wskazuje, iż odnosi się ona również do misji i strategii Wydziału i polega na systematycznej ewaluacji w zależności od zmieniających się potrzeb rynku i zewnętrznych interesariuszy i zmierza do nabycia przez studenta wiedzy, umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych adekwatnych do zachodzących przemian w szeroko rozumianym otoczeniu. Nadzór nad jej realizacją na poziomie Uczelni sprawuje Rektor, na poziomie Wydziału – Dziekan.

W Wyższej Szkole Ekonomii i Innowacji w Lublinie wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia funkcjonuje w od roku 2011, kiedy powołano w Uczelnianą Komisję ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia, dla której Rektor – stosownym zarządzeniem - określił zakres kompetencji, głównie w zakresie oceny procesu nauczania, zajęć dydaktycznych, warunków i organizacji zajęć, badania kariery zawodowej absolwentów oraz opinii pracodawców w zakresie przygotowania absolwentów do pracy zawodowej zgodnie z wymaganiami rynku pracy. System ten jest wdrożony i ciągle doskonalony. W wyniku ewaluacji działań projakościowych w roku 2014 Rektor wprowadził w Uczelni wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia, precyzując zakres jego działania i cele podstawowe i szczegółowe, a także podstawowe procesy oraz procedury zapewniania jakości kształcenia. Uchwałą Rady Wydziału z lipca 2014 r. zatwierdzono i

wprowadzono wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia na Wydziale Ekonomii i Logistyki (od 1 października 2015 r. na Wydziale Administracji i Ekonomii), w którym określono szczegółowe cele, zakres i strukturę procesu zapewnienia jakości kształcenia.

Struktura zarządzania procesem dydaktycznym jest realizowana na szczeblu Rektora przez Prorektora ds. Dydaktyki i Jakości Kształcenia, Pełnomocnika ds. Jakości Kształcenia, Uczelnianą Komisję ds. Doskonalenia Systemu Jakości Kształcenia, Zespół ds. Rozwoju Dydaktyki, na szczeblu Wydziału przez: Dziekana, Wydziałową Komisję ds. Programów Nauczania (dla kierunków kształcenia, w tym dla ocenianego kierunku studiów) i Zapewnienia Jakości Kształcenia, koordynatora modułu i koordynatora przedmiotu.

Zakres zadań, uprawnień i odpowiedzialności tych jednostek jest spójny. Identyfikuje się również przejrzystość procesu podejmowania decyzji w sprawach związanych z monitorowaniem, oceną i doskonaleniem jakości programu i procesu kształcenia oraz osiągniętych efektów kształcenia.

Analiza i ocena funkcjonowania Uczelnianej Komisji ds. Doskonalenia Systemu Jakości Kształcenia, jako podstawowej jednostki ujmującej interesariuszy wewnętrznych (studentów) i zewnętrznych (przedstawiciel pracodawców) wskazuje, że ich udział w monitorowaniu, ocenie i doskonaleniu jakości programu i procesu kształcenia jest bardzo znaczący i ma istotny wpływ na proces podejmowania decyzji związanych zarówno z zapewnieniem, jak i doskonaleniem jakości kształcenia.

Analiza i ocena całej dokumentacji związanej z monitorowaniem, oceną i doskonaleniem jakości programu i procesu kształcenia, w tym dokumentacji ze spotkań Wydziałowej Komisji ds. Programów Nauczania i Zapewnienia Jakości Kształcenia, koordynatora modułu i koordynatora przedmiotu, Dziekana Wydziału, informacji pozyskanych w toku spotkań z pracownikami prowadzącymi zajęcia dydaktyczne na ocenianym kierunku studiów, a także analiza i ocena programów praktyk zawodowych oraz ich realizacji, sylabusów, prac przejściowych oraz prac dyplomowych potwierdza – choć w różnym zakresie – że wyniki corocznej oceny realizacji zakładanych efektów kształcenia są wykorzystywane do doskonalenia tych efektów.

Określone wyżej różne formy działań podporządkowanych doskonaleniu zakładanych efektów kształcenia, co wynika z oceny przedłożonej dokumentacji, charakteryzuje systematyczność. W realizacji przeglądów programów kształcenia i podejmowanych działań doskonalących uczestniczą zgodnie z zakresem swojego działania wymienione wcześniej jednostki wchodzące w skład struktury zarządzania procesem dydaktycznym. Kluczowe decyzje podejmowane są przez osoby zajmujące stanowiska kierownicze i przez organy kolegialne. Wszystko to wpływa na to, że działania te charakteryzuje duża skuteczność.

Ocena spełnienia kryterium 6.1: w pełni

Uzasadnienie oceny: Podsumowując można zatem stwierdzić, iż wewnętrzne akty prawne regulują kwestie zapewnienia jakości kształcenia prawie we wszystkich obszarach działania wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia. Są spójne oraz w pełni zgodne z przepisami powszechnie obowiązującymi. Na podstawie analizy otrzymanej dokumentacji należy stwierdzić, iż Wydział opracował wewnętrzne przepisy prawne normujące proces zapewnienia jakości kształcenia, zarówno o charakterze ogólnym, jak i odnoszące się bezpośrednio do funkcjonowania Uczelnianego systemu zapewnienia jakości. Przepisy te w sposób kompleksowy określają procedury, cele jakościowe. Są one spójne oraz zgodne z przepisami powszechnie obowiązującymi. Brak jest uregulowań w zakresie sposobu gromadzenia opisu działań dotyczących zapewnienia jakości kształcenia oraz dostępu do informacji o programie i procesie kształcenia oraz jego wynikach. Pozostałe elementy tego systemu są dobrze opracowane.

Sposób prowadzenia i zakres dokumentacji dotyczącej dokonywanych analiz i podejmowanych działań odnoszących się do poszczególnych czynników wpływających na jakość kształcenia należy ocenić jako *w pełni*. Studenci uczestniczą w procesie tworzenia programu studiów oraz jego ewaluacji poprzez udział w procesie ankietyzacji. Ponadto przedstawiciele tej grupy społeczności są członkami Senatu, Rady Wydziału oraz Wydziałowej Komisji ds. Programów Nauczania i Zapewnienia Jakości Kształcenia. Studenci pozytywnie ocenili funkcjonowanie systemu zapewniania jakości kształcenia w kontekście doskonalenia programu studiów oraz warunków jego realizacji.

6.1.1. *projektowania efektów kształcenia i ich zmian oraz udziału w tym procesie interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych, **

Wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia obejmuje 4 procesy (główny, dydaktyczny, pomocniczy i doskonalący) oraz procedury je realizujące. Projektowanie efektów kształcenia oraz ich zmian wchodzi w zakres procesu głównego i obejmuje działania w zakresie projektowania i przygotowywania dokumentów dotyczących procesu uruchamiania nowych programów, kierunków i specjalności, przeprowadzania okresowych przeglądów programów kształcenia i występowanie z wnioskami o ich modyfikacje i aktualizację, weryfikowanie programów kształcenia, analizowanie wyników oceny jakości kształcenia, analizowanie ocen dokonywanych przez studentów i nauczycieli akademickich, współpracę z otoczeniem społeczno-gospodarczym. Podmioty je realizujące to Zakłady, Wydziałowa Komisja ds. Programów Nauczania i Zapewnienia Jakości Kształcenia – jako organ opiniodawczy, Rada Wydziału oraz Senat Uczelni.

Zakres, systematyczność i kompleksowość ocen efektów kształcenia oraz modułów kształcenia prowadzi do ich zmian oraz przekłada się na proces ich projektowania. Identyfikuje się udział interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych, którzy mają wpływ na kształtowanie efektów kształcenia. Efekty kształcenia są także projektowane z uwzględnieniem oczekiwań rynku pracy oraz oceny efektów kształcenia prowadzonych na wszystkich formach kształcenia. Potwierdzono to w udostępnionej w czasie wizytacji dokumentacji, w tym w ankietach studenckich, przy pomocy której dokonuje się analizy i oceny efektów kształcenia oraz modułów kształcenia i zmian dla procesu ich projektowania.

Skuteczność działań naprawczych, korygujących i doskonalących wykorzystujących wyniki ocen efektów kształcenia, a konkretyzujących się w projektowaniu efektów kształcenia należy uznać za realizujący założone cele w stopniu zadowalającym.

Udział interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych jest zapewniony poprzez ich reprezentację w Wydziałowej Komisji ds. Programów Nauczania i Zapewnienia Jakości Kształcenia oraz ścisłą współpracę z Zespołem Ekspertów Społeczno-Gospodarczych oraz Kolegium Opiniodawczo-Doradczym. Fakt ten został potwierdzony przez interesariuszy zewnętrznych podczas spotkania zespołu wizytującego PKA z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego. Przyjęte rozwiązania organizacyjne pozwalają na rzetelny i skuteczny udział interesariuszy zewnętrznych w procesach określania efektów kształcenia, weryfikacji i oceny stopnia ich realizacji, organizacji praktyk zawodowych oraz pozyskiwania kadry dydaktycznej posiadającej znaczne doświadczenie zawodowe zdobyte poza Uczelnią.

W procesie określania koncepcji kształcenia na wizytowanym kierunku studiów biorą udział interesariusze wewnętrzni. Przedstawiciele studentów zasiadają w gremiach decyzyjnych Uczelni. Ich udział w Senacie oraz Radzie Wydziału jest nie mniejszy niż 20%, co jest zgodne z art. 61 ust. 3 i art. 67 ust. 4 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym. Dodatkowo przedstawiciele studentów zasiadają w Wydziałowej Komisji ds. Programów Nauczania i Zapewnienia Jakości Kształcenia. Ponadto Samorząd Studentów opiniuje wszelkie najważniejsze akty prawne odnoszące się do kwestii studenckich, w tym plany i programy studiów. Podczas spotkania z Zespołem Oceniającym PKA obecni członkowie Samorządu Studentów podkreślili, że mają możliwość wyrażania opinii oraz zgłaszania postulatów w każdym w wyżej wymienionym gremium. W ich ocenie proponowane przez Władze zmiany w programie kształcenia są korzystne dla studentów i nie wymagają korekty.

Ocena spełnienia kryterium 6.1.1: w pełni

6.1.2. *monitorowania stopnia osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia na wszystkich rodzajach zajęć i na każdym etapie kształcenia, w tym w procesie dyplomowania*

Monitorowanie stopnia osiągania zakładanych efektów kształcenia na wszystkich rodzajach zajęć i na każdym etapie kształcenia wchodzi w zakres procesu doskonalącego, a realizowane jest poprzez następujące procedury: opracowywania i prowadzenia zajęć dydaktycznych, zaliczenia semestru, organizacji praktyk oraz proces dyplomowania

Monitorowanie stopnia osiągania efektów kształcenia jest realizowane przez wszystkie podmioty zajmujące się oceną i doskonaleniem efektów kształcenia wskazane w Wydziałowym systemie zapewnienia jakości kształcenia w zakresie określonym w zadaniach dla nich

wyznaczonych.

Proces monitorowania dotyczy wszystkich form kształcenia, jest udokumentowany i wykorzystuje metody typowe dla tej formy kontroli (monitorowania), tj. oceny nauczycieli akademickich, oceny prac przejściowych i dyplomowych, hospitacje zajęć dydaktycznych, proces ankietyzacji, badanie losów zawodowych absolwenta. Ocena realizacji tych efektów odbywa się poprzez następujące ankiety: pracodawcy absolwenta WSEI (poprzez opinie pracodawcy), badania losów zawodowych absolwenta (poprzez opinie absolwentów), arkusz oceny efektów na poziomie modułu/przedmiotu/praktyk (przez nauczyciela akademickiego) oraz ankiety oceny zajęć dydaktycznych (poprzez studenta).

W monitorowaniu uczestniczą także jednostki funkcjonujące w ramach wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia takie jak: Wydziałowa Komisja ds. Programów Nauczania i Zapewnienia Jakości Kształcenia, nauczyciele akademicki z minimum kadrowego ocenianego kierunku studiów, oraz Zespół Programowy Kierunku studiów i koordynator kierunku, który przedkłada Dziekanowi, a poprzez niego, Radzie Wydziału wyniki swoich analiz i ocen. Uchwały Rady Wydziału są podstawą monitorowania osiągania zakładanych efektów kształcenia w całej Uczelni oraz na wszystkich kierunkach studiów, w tym ocenianego kierunku realizowanego na Wydziale Administracji i Ekonomii.

Zespół oceniający zapoznał się ze sprawozdaniami podmiotów odpowiedzialnych za monitorowanie stopnia osiągania zakładanych efektów kształcenia, informacjami o bieżącym poziomie osiągania tych efektów, a także z zawartymi w tych sprawozdaniach rekomendacjami.

Monitorowanie oraz przegląd zakładanych efektów kształcenia oraz programów jest prowadzony w ciągu roku akademickiego (systematycznie i wynika z realizowanego harmonogramu monitorowania i funkcjonowania oraz doskonalenia systemu zarządzania jakością kształcenia), a ich efektem jest udoskonalenie programów kształcenia i planów studiów, a także korekta w obsadzie zajęć dydaktycznych.

Monitorowanie stopnia osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia jest elementem procesów: „opracowywanie i prowadzenie zajęć dydaktycznych”, „zaliczenie semestru”, „organizacja praktyk” i „proces dyplomowania”. W ankietyzacji prowadzonej na Wydziale wśród studentów nie jest uwzględnione pytanie dotyczące realizacji efektów kształcenia. Studenci mają możliwość oceny poziomu realizacji efektów kształcenia tylko poprzez kontakt z prowadzącym zajęcia.

6.1.3. weryfikacji osiąganych przez studentów efektów kształcenia na każdym etapie kształcenia i wszystkich rodzajach zajęć, w tym zapobiegania plagiatom i ich wykrywania, *

Weryfikacja osiąganych przez studentów efektów kształcenia na każdym etapie kształcenia i wszystkich rodzajach zajęć wchodzi w zakres procesu głównego, a realizowane jest poprzez procedurę opracowywania programu kształcenia, prowadzenia zajęć dydaktycznych, zaliczenia semestru, organizacji praktyk oraz proces dyplomowania

Proces weryfikacji osiągania efektów kształcenia jest prowadzony na wszystkich formach i rodzajach zajęć dydaktycznych przez nauczycieli akademickich w stosunku do przyjętych efektów kształcenia i metodami zapewniającymi skuteczną weryfikację stopnia ich osiągania. Ocena procesu weryfikacji tych efektów odbywa się poprzez arkusz oceny efektów kształcenia na poziomie modułu/przedmiotu, arkusz kryteria oceny efektów kształcenia za rok akademicki (wypełniany przez nauczycieli akademickich zaliczonych do minimum kadrowego), arkusz kryteria oceny programu studiów w zakresie jego zgodności z obowiązującymi przepisami na rok akademicki (wypełniany przez nauczycieli akademickich zaliczonych do minimum kadrowego), ankietę Badania losów zawodowych absolwenta oraz ankietą oceny zajęć dydaktycznych (wypełniania przez studentów) oraz ankietą pracodawcy absolwenta WSEI (wypełniana przez pracodawców).

Podstawowym instrumentem weryfikacji prac dyplomowych jest określona procedura dyplomowania, w ramach której jest stosowany program plagiat.pl. do weryfikacji samodzielności prac dyplomowych. Sprawozdania Komisji ds. oceny jakości prac dyplomowych wskazujące na systematyczność działania w tym zakresie potwierdzają ciągłość działań weryfikujących. W procesie weryfikacji efektów kształcenia wykorzystuje się systematycznie realizowaną analizę i ocenę sylabusów, co wynika z udostępnionej w czasie wizytacji dokumentacji Komisji ds. weryfikacji osiągania efektów kształcenia.

Weryfikacji osiągniętych przez studentów efektów kształcenia służą przeglądy programowe, hospitacje zajęć, ewaluacja zajęć dydaktycznych, w tym metod i form kształcenia, a także system badań ankietowych adresowany do absolwentów i przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego, który ocenia stopień przygotowania zawodowego absolwentów, a także jakość zajęć dydaktycznych. System oceny efektów kształcenia opiera się na ocenie i weryfikacji efektów przedmiotowych z uwzględnieniem wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Weryfikacja ta jest dokonywana w odniesieniu do każdego przedmiotu/modułu, jak i do praktyk zawodowych. Podmioty realizujące wskazane wyżej metody sporządzają stosowne sprawozdania, które stają się przedmiotem Uchwał Rady Wydziału oraz decyzji Dziekana w tym zakresie.

Studenci poprzez ankietyzację zajęć dydaktycznych mają możliwość oceny zasad oceniania przyjętych na danym przedmiocie i wyrażenia opinii na temat przygotowania nauczyciela akademickiego do zajęć dydaktycznych. Studenci mają również możliwość przekazania swoich uwag dotyczących procesu kształcenia bezpośrednio do Władz Uczelni lub Samorządu Studentów. W opinii studentów skuteczność działań w zakresie zapewniania właściwego funkcjonowania systemu weryfikacji efektów kształcenia jest odpowiednia. Zapobieganie plagiatom oraz ich wykrywanie jest realizowane zgodnie z Zarządzeniem Rektora nr 9 z dnia 15 maja 2012 roku w sprawie wprowadzenia Regulaminu antyplagiatoowego.

6.1.4. zasad, warunków i trybu potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów,

Wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia nie określa procedur dotyczących zasad, warunków i trybu potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów.

Jednakże Uczelnia podjęła już działania w tym zakresie. Senat Uczelni Uchwałą z dnia 30 czerwca 2015 zatwierdził Regulamin Potwierdzania Efektów Uczenia się w Wyższej Szkole Ekonomii i Innowacji w Lublinie, określający zasady, warunki i tryb potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów, obowiązujący na wszystkich Wydziałach Uczelni. Powołana została również Wydziałowa Komisja ds. Uznawania efektów uczenia się i kształcenia.

6.1.5. wykorzystania wyników monitoringu losów zawodowych absolwentów do oceny przydatności na rynku pracy osiągniętych przez nich efektów kształcenia, *

Wykorzystanie wyników monitoringu losów zawodowych absolwentów do oceny przydatności na rynku pracy osiągniętych przez nich efektów kształcenia wchodzi w zakres procesu głównego i doskonalącego, a realizowane jest poprzez procedurę opracowania programów kształcenia i współpracę z pracodawcami i absolwentami (ankieta pracodawcy absolwenta WSEI).

Monitoring losów zawodowych absolwentów jest realizowany od kilku lat przez Biuro Karier. Prowadzone systematycznie (30 dni po obronie pracy dyplomowej, 3 i 5 lat od ukończenia studiów) i kompleksowo badanie losów zawodowych absolwentów i ich przydatności na rynku pracy pozwalają na uzyskanie odpowiedzi o osiągniętych efektach kształcenia, szczególnie w zakresie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych.

Z uwagi na fakt, iż pierwsi absolwenci ocenianego kierunku studiów ukończyli studia w roku akademickim 2014/2015 nie zostały jeszcze dokonane analizy, które stanowiłyby podstawę do doskonalenia programów studiów oraz modyfikacji specjalności oferowanych w ramach ocenianego kierunku studiów.

Procesem monitoringu objęto dotychczas absolwentów kierunku, którzy ukończyli studia w roku akademickim 2014/2015, a więc jednego rocznika. Narzędziem badawczym jest ankieta, a wnioski zebrano w opracowanym na bazie ankiet raporcie. W związku z niskim poziomem zwrotu ankiet w liczbie 9 sztuk, trudno ocenić efektywność systemu i miarodajność uzyskanych wniosków dla całej populacji absolwentów ocenianego kierunku. Badanie ankietowe przeprowadzono 30 dni po obronie pracy dyplomowej. Był to pierwszy etap badania. Biuro Karier zakłada ponowne badanie ankietowe absolwentów po 3 latach od ukończenia studiów oraz po 5 latach. Rzetelnej oceny skuteczności narzędzia, będzie można dokonać po kilku cyklach badań. Zarówno ankieta, jak i raport w ujęciu wielokryterialnym odnoszą się do losów zawodowych absolwentów, co pozwala na wygenerowanie w przyszłości, znaczącego zasobu danych oraz wniosków, które będą mogły służyć stałej poprawie jakości kształcenia oraz weryfikacji efektów kształcenia przez rynek pracy. Zaleca się wprowadzenie przez Biuro Karier systemu zachęcania absolwentów do zwrotu ankiet, co

umożliwi bardziej miarodajny pomiar, a tym samym pozwoli uzyskać dane, które będą znacznie bardziej przydatne, niż obecnie.

Ocena spełnienia kryterium 6.1.5: częściowo. Ze względu na krótki okres monitorowania losów zawodowych absolwentów oraz nieznaczną liczbę studentów, objętych tym procesem, trudno przyznać wyższą ocenę spełnienia kryterium.

Podczas spotkania z Zespołem Oceniającym PKA studenci byli świadomi, że Uczelnia prowadzi badania monitorujące ich losy. W ich opinii jest to istotne, a także pozwala modyfikować program kształcenia, aby spełniał oczekiwania rynku pracy.

6.1.6. kadry prowadzącej i wspierającej proces kształcenia na ocenianym kierunku studiów, oraz prowadzonej polityki kadrowej, *

Kadra prowadząca i wspierająca proces kształcenia na ocenianym kierunku studiów oraz prowadzona polityka kadrowa wchodzi w zakres procesu pomocniczego, który realizowany jest poprzez procedurę kadry obejmująca zatrudnienie, okresową ocenę kadry oraz doskonalenie zawodowe. Realizacja zadań z tego obszaru dokonywana jest przez studentów co semestr na ostatnich zajęciach poprzez Ankietę oceny zajęć dydaktycznych. Natomiast co dwa lata dokonywana jest okresowa ocena nauczycieli akademickich przez Wydziałową Komisję Oceny Nauczycieli Akademickich, której zakres zadań i sposób dokonywania tej oceny określone są w Statucie Uczelni oraz Zarządzeniu Rektora w sprawie okresowej oceny nauczycieli akademickich.

Analiza i ocena jakości pracy oraz prowadzonej przez Uczelnię polityki kadrowej dotyczy wyłącznie kadry prowadzącej proces kształcenia. Jest realizowana systematycznie (co semestr oraz co 2 lata) poprzez typowe dla szkół wyższych instrumenty takie jak: hospitacje zajęć, ocenę kadry dydaktycznej przy wykorzystaniu arkusza okresowej oceny nauczycieli akademickich oraz badań ankietowych przez studentów. Analiza tych działań i stosowanych w ich ramach metod (Ankietę oceny zajęć dydaktycznych, Ocena zajęć nauczyciela akademickiego – hospitacja zajęć oraz Karta Okresowej oceny Nauczyciela Akademickiego WSEI) dowodzi, że przedmiotem tej analizy i oceny jest cała sfera aktywności dydaktycznej pracowników. Kluczowym podmiotem wspierającym działania Dziekana jest w tym zakresie Koordynator kierunku, który odpowiada za dobór kadry dydaktycznej do wymagań stawianych przez określony moduł kształcenia. Działania Dziekana i koordynatora kierunku prowadzą do organizowanych przez Uczelnię szkoleń, szczególnie w zakresie stosowania nowoczesnych technologii przekazu informacji. Słabą stroną działań w tym zakresie jest nie w pełni rozwinięta procedura wspomaganie rozwoju nauczycieli akademickich oraz kadry wspierającej proces kształcenia na kierunku *zarządzanie*.

6.1.7. wykorzystania wniosków z oceny nauczycieli akademickich dokonywanej przez studentów w ocenie jakości kadry naukowo-dydaktycznej,

Wykorzystanie wniosków z oceny nauczycieli akademickich dokonywanej przez studentów w ocenie jakości kadry naukowo-dydaktycznej obejmują procedury opisane w poprzednim kryterium (6.1.6).

Dokumentacja sporządzona w celu oceny kadry prowadzącej zajęcia na ocenianym kierunku studiów a opisanej w poprzednim kryterium jest podstawą formułowania wniosków i zaleceń, które stanowią podstawę prowadzonej przez Dziekana i Władze Uczelni polityki doskonalenia jakości realizacji procesu kształcenia przez kadre akademicką oraz kreowanej polityki kadrowej Uczelni. Jednostką, która analizuje i opracowuje informacje pozyskane w wyniku różnych form oceny aktywności dydaktycznej nauczycieli akademickich jest Komisja okresowej oceny nauczycieli akademickich oraz Wydziałowa Komisja ds. Programów Nauczania i Zapewnienia Jakości Kształcenia, Prorektora ds. Dydaktyki i Jakości Kształcenia. Wnioski i oceny są przekazywane zainteresowanym pracownikom, a zalecenia z nich wynikające adresowane są do władz Wydziału. Wnioski z oceny nauczycieli akademickich prowadzą, co stwierdzono analizując przedłożone przez Uczelnię dokumenty, do zmian w obsadzie zajęć dydaktycznych, organizowania szkoleń metodycznych z zakresu nowoczesnych technologii w dydaktyce oraz szkoleń w zakresie zapewnienia właściwej jakości kadry dydaktycznej oraz jakości kształcenia.

Ankietyzacja na kierunku *Zarządzanie* odbywa się systematycznie po zakończeniu cyklu dydaktycznego i jest przeprowadzana w formie papierowej. Na podstawie ankiety oceny zajęć dydaktycznych, wypełnianej przez studentów, powstaje raport z wynikami. Zostaje on

przedstawiony Władzom Uczelni. Zbiorcze zestawienia są przechowywane i wykorzystywane przy okresowej ocenie pracowników. W przypadku wysokich negatywnych ocen bieżące działania monitorujące i korygujące podejmuje Dziekan. W opinii studentów proces ankietyzacji w WSEI działa prawidłowo. Należy również wskazać, że pozytywnie ocenili oni również wzór kwestionariusza ankiety, który w ich ocenie pozwala im na rzetelną ocenę prowadzonych zajęć, a także zapewnia im miejsce na własne uwagi.

6.1.8. zasobów materialnych, w tym infrastruktury dydaktycznej oraz środków wsparcia dla studentów,

Zasoby materialne, w tym infrastruktura dydaktyczna oraz środki wsparcia dla studentów wchodzi w zakres procesu pomocniczego, który realizowany jest poprzez procedurę wyposażenia – baza i środki dydaktyczne.

Ocena tego kryterium nie ma charakteru systemowego, obejmuje tylko pewne działania (monitorowanie i ocena zasobów materialnych Uczelni, tj. zapotrzebowanie w zakresie wyposażenia sal dydaktycznych zgłaszane przez prowadzącego zajęcia, biblioteki, sal gimnastycznych, stołówki, parkingów, domu studenckiego, oraz po analizie dokumentacji w zakresie technicznego utrzymania budynku) i jest realizowana przez wybrane podmioty uczestniczące w procesie kształcenia, tj. pracowników naukowo-dydaktycznych, studentów, władze dziekański oraz Wydziałową Komisję ds. Programów Nauczania i Zapewnienia Jakości Kształcenia. Wyniki tych cząstkowych analiz pozwalają na stwierdzenie, że infrastruktura dydaktyczna oraz środki wsparcia dla studentów w zakresie merytorycznym, organizacyjnym i materialnym są odpowiednie w stopniu podstawowym do realizacji efektów kształcenia na ocenianym kierunku studiów.

Niezbędne jest, włączenie tego procesu i procedury w realizowane dotąd działania zamierzające do zapewnienia (przez zasoby materialne) infrastruktury dydaktycznej właściwej do realizacji procesu kształcenia na ocenianym kierunku. Analiza zasobów materialnych powinno być przedmiotem ciągłego doskonalenia.

Działania te nie są ujęte w odrębne opisane procedury. Natomiast studenci mający dodatkowe uwagi mogą je uwzględniać w ramach pytania otwartego w kwestionariuszu oceny zajęć dydaktycznych. Ponadto mogą je na bieżąco zgłaszać do Władz Uczelni, a także współpracujących z nimi podmiotów: Biura Karier, Biura ds. Osób Niepełnosprawnych, Działu Administracji czy też Działu Biblioteki. Z punktu widzenia studentów działania te są wystarczające.

6.1.9. sposób gromadzenia, analizowania i dokumentowania działań dotyczących zapewnienia jakości kształcenia

Dokumentowanie, gromadzenie i analizowanie działań dotyczących zapewnienia jakości kształcenia nie jest ujęte w systemie jako proces oraz objęte określoną procedurą. Brak jest procedury nadzoru nad dokumentami.

Natomiast w Uczelni elementem wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia jest gromadzenie i analizowanie dokumentacji dotyczącej zapewnienia jakości kształcenia. Analiza działań dotyczących tego kryterium upoważnia do stwierdzenia, iż proces gromadzenia i analizowania tych działań jest nie określony formalnie i nie jest opisany.

W czasie wizytacji przedłożono dokumenty potwierdzające, iż wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia i efekty jego pracy jest przedmiotem obrad jednostek realizujących zadania o kreślone w tym systemie, czego dowodem są: protokoły Rady Wydziału, Senatu, Komisji Okresowej Oceny Nauczycieli Akademickich, Wydziałowej Komisji ds. Programów Nauczania i Zapewnienia Jakości Kształcenia, Zespołu ds. Rozwoju Dydaktyki, a także notatki koordynatora modułu i koordynatora przedmiotu. Analiza danych ma charakter interpretacji jakościowych oraz ilościowych w postaci dokładnych statystyk. Ich gromadzenie odbywa się systematycznie w odniesieniu do poszczególnych etapów procesu kształcenia. Zbierane materiały są uporządkowane i uwzględniają rekomendacje związane z zapewnieniem i doskonaleniem procesu dydaktycznego. Analizy zbiorcze są przekazywane przez poszczególne podmioty realizujące poszczególne procesy i procedury WSZJK do Oceny Wydziałowej Komisji ds. Programów Nauczania i Zapewnienia Jakości Kształcenia oraz władz dziekańskich i władz Uczelni, zgodnie ze strukturą zarządzania procesem zapewnienia jakości kształcenia.

Dokumenty te potwierdzają sformułowane wyżej wnioski, a także analizy kryteriów 6.1.1 - 6.1.8. Dokumentacja ta jest przechowywana w dziekanacie Wydziału.

6.1.10. dostępu do informacji o programie i procesie kształcenia na ocenianym kierunku oraz jego wynikach

Dostęp do informacji o programie i procesie kształcenia na ocenianym kierunku oraz jego wynikach nie jest ujęty w systemie jako proces oraz objęty określoną procedurą.

Dostęp do informacji o procesie kształcenia jest możliwy w Dziekanacie, Komisji Wydziałowej i Uczelnianej ds. Oceny Nauczycieli Akademickich (w zakresie oceny, wniosków, odwołań od oceny), u Kanclerza i Rektora Uczelni (ocena, wnioski i zalecenia) oraz u Koordynatora kierunku. Możliwe jest udostępnienie do wglądu informacji w formie papierowej i elektronicznej. Kadra naukowo – dydaktyczna przechowuje w swoich archiwach prace egzaminacyjne z ostatniego roku akademickiego. Studenci mogą zapoznać się ze szczegółowym programem kształcenia w formie papierowej w dziekanacie i po zalogowaniu na stronie WWW. Uczelni.

Logowanie do Wirtualnego Dziekanatu i Platformy Elearningowej odbywa się za pomocą tego samego identyfikatora i hasła.

Dane te są danymi dostępowymi do wszystkich serwisów na Uczelni. Adresy serwisu Wirtualnego Dziekanatu i Wirtualnego Prowadzącego to <https://dziekanat.wsei.lublin.pl/>

W serwisie Wirtualnego Prowadzącego prowadzący może: sprawdzić grafiki zajęć; wprowadzić oceny do protokołu i wydrukować protokół; napisać ogłoszenie dla wybranego studenta, lub grupy studentów z którymi prowadzi zajęcia; wprowadzić sylabus do prowadzonych zajęć; zmodyfikować informacje takie jak dane kontaktowe, godziny konsultacji itp., hasła do logowania.

W serwisie Wirtualny Dziekanat student może: sprawdzić grafiki zajęć, odczytać oceny w elektronicznym indeksie, odczytać ogłoszenia skierowane bezpośrednio do niego lub grup w których ma zajęcia, odczytać sylabus zajęć do przedmiotu, odczytać plan nauczania dla danego toku., zmodyfikować informacje takie jak dane kontaktowe, hasła do logowania, zapisać się na zajęcia prowadzącego (wybór prowadzącego, promotora), odszukać dane kontaktowe prowadzącego, sprawdzić stan rozliczeń.

Platforma elearningowa na bieżący rok akademicki znajduje się pod adresem <http://dl.wsei.lublin.pl/>. Platformy z lat poprzednich dostępne są odpowiednio pod adresami <http://dl2014.wsei.lublin.pl/> , <http://dl2013.wsei.lublin.pl/> itd. Platforma umożliwia: w obszarze modułu/przedmiotu umieszczanie ogłoszenia dla studentów, komunikację pomiędzy studentami, komunikację prowadzącego ze studentem za pomocą czatu, forum dyskusyjnego lub wiadomości przesyłanych bezpośrednio do wybranego studenta lub grupy studentów, udostępniać materiały dla studentów, uruchamiać testy, przeprowadzać głosowania, umożliwia przesyłanie rozwiązań zadań on-line jak i off-line, w obrębie platformy i jak i przedmiotu funkcjonuje kalendarz z naniesionym terminami zdarzeń takich jak: czas na wykonanie zadania, czas na wykonanie testu, terminarz konsultacji w formie czatu, grup dyskusyjnych, prowadzący i student ma do dyspozycji arkusz ocen z danego obszaru. Studenci pozytywnie dostęp do zawartych informacji, a także ich aktualność. W przypadku ich braku, a także gdy nie są one aktualne należy zgłosić to do Dziekanatu. W opinii studentów niesformalizowana droga zgłaszania uwag jest dla nich odpowiednia i spełnia ich oczekiwania.

Oceniając powyższe należy uznać je za zapewniające wszystkim interesariuszom wewnętrznym dostęp do informacji o procesie kształcenia i jego wynikach w stopniu odpowiadającym jego potrzebom.

6.2. Jednostka dokonuje systematycznej oceny skuteczności wewnętrznego systemu zapewniania jakości i jego wpływu na podnoszenie jakości kształcenia na ocenianym kierunku studiów, a także wykorzystuje jej wyniki do doskonalenia systemu.

Wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia przewiduje działania w zakresie oceny skuteczności systemu. Po pierwsze skuteczność systemu jest identyfikowana poprzez działania doskonalące, które można było wprowadzić na kierunku *zarządzanie* dzięki funkcjonowaniu systemu. I tak -

- na podstawie analizy sylabusów rozszerzono spektrum sposobów weryfikacji efektów kształcenia,
- na podstawie opinii kadry i studentów, wprowadzono w celu lepszej organizacji zajęć i zarządzania kierunkiem -koordynatorów przedmiotów,
- na podstawie opinii pracodawców i kadry wprowadzono metody dydaktyczne pozwalające na prowadzenie zajęć w warunkach zbliżonych do rzeczywistych (gry strategiczne)
- na podstawie wyników hospitacji stwierdzono, iż spowodowały one poprawę poziomu prowadzenia zajęć i zwiększono liczbę planowanych hospitacji
- na podstawie opinii studentów i kadry zarządzającej- administracyjnej wyraźnie poprawiono wyposażenie Uczelni dla potrzeb osób niepełnosprawnych
- na podstawie opinii kadry zarządzającej wprowadzono modułowy program kształcenia
- na podstawie opinii studentów i kadry wprowadzono w wymiarze około 10 % ogółu zajęć kształcenie na odległość jako formę wspomagającą
- na podstawie analizy sylabusów uaktualniono zbiory biblioteczne

Po drugie na Wydziale dokonywana jest systematyczna (raz w roku) analiza i ocena skuteczności wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia. Analiza struktury wewnętrznego systemu wskazuje iż działania te ujęte są w dwóch modułach systemu: tj. *Procesy doskonalące*, które uwzględniają audyty wewnętrzne oraz działania doskonalące, a także w module *Proces pomocniczy* uwzględniający działania: *nadzór nad systemem*. Nadzór nad systemem oraz jego oceną sprawuje na poziomie Uczelni Uczelniana Komisja ds. doskonalenia systemu jakości kształcenia a na poziomie Wydziału - dziekan Wydziału oraz Wydziałowa Komisja ds. Programów Nauczania i Zapewnienia Jakości Kształcenia. Ponadto w raporcie samooceny stwierdza się, iż działania doskonalące są nadzorowane przez Prorektora ds. dydaktyki oraz jakości kształcenia. Przedstawiony dokument „Rekomendacje Komisji Uczelnianej w zakresie doskonalenia jakości kształcenia” uwzględnia takie obszary jak: Urealnienie działań Wewnętrznych systemów zapewniających jakość kształcenia na poziomie Wydziału, podniesienie jakości realizacji programów studiów, poprawa organizacji procesu jakości kształcenia na studiach niestacjonarnych, nauczyciel akademicki współodpowiedzialny za jakość kształcenia, dbałość o warunki i jakość pracy nauczycieli akademickich, doskonalenie programów kształcenia. Jedno ze sformułowanych przez Komisję zaleceń odnosi się do wewnętrznego systemu i zaleca wprowadzenie arkusza oceny efektów kształcenia na poziomie przedmiotu /modułu i uwzględniania wniosków wynikających z tej oceny co rozszerza spektrum narzędzi wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia. Wydziałowe procedury w ramach *Procesu doskonalącego* uwzględniają ocenę skuteczności wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia. Przewidziano harmonogram monitorowania i funkcjonowania oraz doskonalenia systemu zarządzania jakością kształcenia na Wydziale. Harmonogram obejmuje ocenę wykorzystywanych instrumentów systemu tj. ankiet dotyczących oceny zajęć dydaktycznych przez studentów, arkusza hospitacji zajęć, ankiety opinii studentów rozpoczynających studia, ankiety dla pracodawców oceniających absolwentów, ankiety badania losów absolwentów, ankiety oceny praktyk zawodowych. Ponadto analizie i ocenie poddano stosowane w ramach funkcjonowania systemu, kryteria oceny zrealizowanych efektów kształcenia, kryteria oceny programów studiów w zakresie zgodności z przepisami prawa. W ramach Wydziałowej procedury doskonalenia systemu jakości kształcenia opracowana została ankieta wspomagająca proces oceny wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia. Ankieta ta ocenia dostępność założeń programowych dla nauczycieli i studentów, w tym kryteriów zaliczeń modułów zajęć, weryfikację systemu ECTS, hospitacje, indywidualizację zajęć, pozyskiwanie opinii od studentów i wykorzystywanie opinii studentów w doskonaleniu programów, ocenę pracowników dziekanatu. Przegląd i wewnętrzny audyt pozwolił na dalszą doskonalącą modyfikację wewnętrznego systemu. Stąd rozszerzono spektrum narzędzi wspomagających funkcjonowanie systemu poprzez wprowadzenie dodatkowych ankiet takich jak : arkusz dla kryteriów oceny efektów kształcenia adresowany do nauczycieli akademickich tworzących minimum kadrowe, arkusz dla kryteriów oceny programu studiów w zakresie jego zgodności z przepisami prawa na każdy rok akademicki wypełniany przez nauczycieli akademickich tworzących minimum kadrowe oraz arkusz oceny efektów kształcenia na poziomie przedmiotu /modułu wypełniany przez wszystkich prowadzących zajęcia na kierunku *zarządzanie*. Ocena skuteczności wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia, w opinii Zespołu Oceniającego, powinna objąć również istotne dla procesu oceny i doskonalenia systemu obszary jak

np.: ocena współpracy z interesariuszami i uwzględnianiu ich opinii w doskonaleniu procesu dydaktycznego, ocena skuteczności systemu w zakresie współpracy z absolwentami, procesu dyplomowania, zarządzania informacją o jakości kształcenia. Na podstawie przeprowadzonej rozmowy z członkami Komisji, dziekanem Wydziału, przedstawionej dokumentacji, można stwierdzić, iż nadzór nad skutecznością wewnętrznego systemu zapewnienia jakości jest prowadzony systematycznie raz w roku. Przeprowadzona ocena w roku 2015 pozwoliła na istotne uzupełnienie narzędzi oceny jakości wykorzystywanych przez wewnętrzny system oraz ewaluacji systemu poprzez wprowadzenie odpowiednich ankiet. Działania te należy ocenić jako zasadne.

Ocena spełnienia kryterium 6.2- w pełni

Uzasadnienie oceny: Na Wydziale prowadzona jest systematyczna ocena skuteczności wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia, która pozwoliła na wprowadzenie działań doskonalących. Rozszerzono zakres funkcjonowania wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia oraz oceny jego skuteczności poprzez wprowadzenie odpowiednich ankiet dotyczących zakresu systemu i oceny skuteczności systemu w obszarze :oceny efektów kształcenia na poziomie kierunku (adresowanej do osób tworzących minimum kadrowe), oceny programu studiów i jego zgodności z przepisami prawa, oceny efektów kształcenia na poziomie przedmiotu.

Odniesienie się do analizy SWOT przedstawionej przez jednostkę w raporcie samooceny, w kontekście wyników oceny przeprowadzonej przez zespół oceniający PKA

Władze Wydziału Administracji i Ekonomii Wyższej Szkoły Ekonomii i Innowacji w Lublinie wymieniły jako atuty Uczelni:

- liczne grono wykładowców mających doświadczenie w zakresie zarządzania wyniesione spoza Uczelni, w tym zdobyte w ramach praktyk realizowanych w brytyjskim projekcie Regional Management Centers;
- dobrze rozwinięte kontakty z otoczeniem biznesowym Uczelni – zarówno organizacyjne jak i prywatne;
- wysoki udział zróżnicowanych form aktywizujących w procesie kształcenia.

Za słabości uznano:

- brak systematycznych konsultacji wykładowców praktyków (niezatrudnionych na w charakterze pracowników naukowo-dydaktycznych);
- słabą znajomość języka angielskiego u części wykładowców;
- brak młodej rozwojowej kadry.

Szanse rozwoju kierunku *zarządzanie* upatrywane są głównie:

- we wzroście świadomości o praktycznym profilu kształcenia jako podstawy uatrakcyjnienia programu nauczania na studiach I i II stopnia;
- w certyfikacji nowego (połączonego) Wydziału, co umożliwi lepszy dostęp do grantów badawczych;
- w rozwoju gospodarczym regionu, związanym z realizacją Strategii Rozwoju Województwa Lubelskiego oraz Strategii Lublin 2020.

Za dominujące źródła zagrożeń kształcenia na kierunku *zarządzanie* uznano:

- załamanie się procesu rekrutacyjnego ze względu na zainteresowanie szkoleniem na poziomie średnim i szybkim wejściem na rynek pracy;
- procesy demograficzne ograniczające potencjał ludności regionu zainteresowanej kształceniem na poziomie studiów wyższych (starzejące się społeczeństwo Lubelszczyzny);
- procesy gospodarcze i społeczne ograniczające wybór kierunku w związku z przewidywanymi przez kandydatów na studia trudnościami w znalezieniu intratnej pracy po ich ukończeniu.

Analiza poszczególnych elementów analizy SWOT w świetle przeprowadzonej wizytacji, każe sądzić, że stymulanty i destymulanty rozwoju ocenianego kierunku studiów są prawidłowo identyfikowane przez władze Wydziału. Można zatem stwierdzić, że ocena analizy SWOT kształcenia na kierunku *zarządzanie*, dokonana w kontekście wyników oceny przeprowadzonej przez Zespół Oceniający PKA została sporządzona poprawnie, choć niewątpliwie posiada uproszczony charakter. Opracowana analiza SWOT znajduje potwierdzenie w spotkaniu z kadrami naukowo-dydaktyczną oraz w rozmowie z Dziekanem Wydziału Administracji i Ekonomii Wyższej Szkoły Ekonomii i Innowacji w Lublinie.

Zalecenia

Zespół oceniający uważa iż należy podjąć działania zmierzające do wykorzystania wskazanych szans w celu rozwoju Wydziału i kierunku *zarządzanie* i jednocześnie osłabienia zagrożeń .

Dobre praktyki

1. Uczelnia opracowała słowniczek pojęć do Wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia oraz Regulaminu studiów, co wprowadza jednoznaczność w komunikacji ze studentami, kadrami akademicką i wszystkimi użytkownikami Regulaminu oraz Systemu, a także upowszechnienie rozumienia celów wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia.

2. Do listy dobrych praktyk jednostki, bez wątpienia należy zaliczyć organizację praktyk zawodowych oraz współpracę z otoczeniem społeczno-gospodarczym.

W zakresie praktyk zawodowych, podkreślić należy znaczną liczbę stałych umów o praktykę zawodową, zawartych z uznanymi na regionalnym oraz ogólnokrajowym rynku, podmiotami gospodarczymi oraz instytucjami publicznymi. Wskazać należy wysoki poziom dopasowania programu i miejsca odbywania praktyk do założonych efektów kształcenia. Na uznanie zasługuje system organizacji i kontroli praktyk zawodowych oraz generowania, przetwarzania i wdrażania wniosków. Dobór podmiotów, u których studenci odbywają praktyki jest spójny z programem studiów oraz zapewnia osiągnięcie efektów kształcenia. Unikalny system bezpośredniej kontroli praktyk w miejscu ich odbywania, gwarantuje rzetelny i efektywny przebieg tej formy kształcenia. Również system oceny i zaliczania praktyk u pracodawców może służyć jako rozwiązanie modelowe. Bez zarzutu i bardzo rzetelnie działa również system zaliczania praktyk na podstawie pracy zawodowej.

Jak chodzi o współpracę z otoczeniem społeczno-gospodarczym, na szczególną uwagę zasługuje liczba i ranga podmiotów, z którymi jednostka kooperuje. Uznanie budzi skala udziału pracodawców w procesie kształtowania programów studiów oraz ich udział w wewnętrznym systemie oceny jakości kształcenia. Wynikiem owocnej współpracy jest znaczna liczba absolwentów kierunku, którzy znajdują zatrudnienie w miejscu odbywania praktyk studenckich.